

3. ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

I. ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Το Τμήμα Τελωνείων αποτελείται από δύο δομές, την Τελωνειακή Υπηρεσία και την Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, η κάθε μία από τις οποίες λειτουργεί με ειδική αποστολή. Η Τελωνειακή Υπηρεσία έχει ως βασική αποστολή την είσπραξη των εισαγωγικών δασμών, των φόρων καταναλώσεως και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας που επιβάλλεται στα εισαγόμενα εμπορεύματα. Παράλληλα, εφαρμόζει από το 1977 τη νομοθεσία της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης. Επίσης εκτελεί σημαντικό αριθμό άλλων δραστηριοτήτων, όπως η εφαρμογή νομοθετικών διατάξεων για λογαριασμό άλλων υπηρεσιών ή Κυβερνητικών Τμημάτων που αφορούν περιορισμούς ή απαγορεύσεις για την εισαγωγή διαφόρων ειδών. Αναλυτικότερα, οι κυριότερες αρμοδιότητες του τομέα αυτού είναι:

- (1) Η επιβολή και είσπραξη των προβλεπομένων από τη νομοθεσία εισαγωγικών δασμών και φόρων κατανάλωσης ως επίσης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας πάνω στα εισαγόμενα εμπορεύματα καθώς και των φόρων κατανάλωσης πάνω σε είδη που παράγονται επιτοπίως όπως τα πετρελαιοειδή, τα οινοπνευματώδη ποτά, τα αναψυκτικά, την μπύρα και τα καπνικά προϊόντα.
- (2) Η επιβολή και είσπραξη της Έκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης στα εισαγόμενα εμπορεύματα.
- (3) Η εφαρμογή των κινήτρων που παρέχονται από το κράτος μέσω της τελωνειακής νομοθεσίας για ανάπτυξη βασικών τομέων της οικονομίας π.χ. απαλλαγές από δασμούς και φόρους, επιστροφή δασμών και φόρων κλπ.
- (4) Η εφαρμογή διαφόρων απαγορευτικών και περιοριστικών διατάξεων που διέπονται από άλλες νομοθεσίες και εκτελούνται για λογαριασμό άλλων Αρχών, Υπουργείων, Υπηρεσιών ή Τμημάτων, όπως ο έλεγχος στην εισαγωγή εμπορευμάτων, η ρύθμιση του συναλλάγματος και η προστασία της δημόσιας υγείας.
- (5) Η παρεμπόδιση της εισαγωγής και εμπορίας ναρκωτικών και η καταστολή του λαθρεμπορίου γενικά.

(6) Η ετοιμασία στατιστικών στοιχείων που αφορούν δραστηριότητες του Τμήματος π.χ. ανάλυση εσόδων, όγκος εισαγωγών, εξαγωγών κ.λ.π.

Ο δεύτερος τομέας της Υπηρεσίας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας είναι σε γενικές γραμμές υπεύθυνος για την αποτελεσματική εφαρμογή της περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας νομοθεσίας και την είσπραξη του οφειλόμενου φόρου. Ειδικότερα, η Υπηρεσία μεριμνά για την εγγραφή των υποκειμένων στο φόρο προσώπων στο Μητρώο Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, την ερμηνεία της σχετικής νομοθεσίας και τον καθορισμό πολιτικής στα διάφορα επί μέρους θέματα. Επίσης, ελέγχει με επιτόπιες επισκέψεις τα εγγεγραμμένα στο Μητρώο Φ.Π.Α. πρόσωπα και διερευνά υποθέσεις φοροδιαφυγής και γενικά καταδολίευσης του δημοσίου. Επιπρόσθετα αποστέλλει, παραλαμβάνει και ελέγχει τις φορολογικές δηλώσεις και εξετάζει αιτήσεις για επιστροφή φόρου.

II. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Το νομικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας όσο και αυτής του φόρου προστιθέμενης αξίας παρουσιάζεται αναλυτικά στα Παραρτήματα 3.1(α) και 3.1(β) αντίστοιχα.

III. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Κατά το επισκοπούμενο έτος, Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων και Έφορος Φ.Π.Α. ήταν ο κ. Κώστας Χατζηγιάννης.

Όπως αναφέρεται και πιο πάνω το Τμήμα αποτελείται βασικά από δύο δομές οι οποίες είναι οργανωμένες σε Κεντρικό (Κεντρικά Γραφεία Διοικήσεως) και Περιφερειακό (Επαρχιακά Γραφεία) επίπεδο.

Σχετικά οργανογράμματα που απεικονίζουν την οργανωτική δομή του Τμήματος κατά τομέα παρατίθενται στα Παραρτήματα 3.2(α) και 3.2(β).

IV. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Το Τμήμα στελεχώνεται βασικά από τους Τελωνειακούς Λειτουργούς ως επίσης και από τους Λειτουργούς Φ.Π.Α. Επίσης στο Τμήμα είναι τοποθετημένο εναλλάξιμο προσωπικό.

Πιο αναλυτικά η στελέχωση των δύο Υπηρεσιών του Τμήματος έχει ως ακολούθως:

A. ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η Υπηρεσία αυτή απαρτίζεται από 377 οργανικές θέσεις. Πιο κάτω παρατίθεται αναλυτική κατάσταση του προσωπικού κατά την 31.12.1996.

Βαθμός	Εγκεκριμένες Θέσεις	Συμπληρωμένες Θέσεις	Κενές Θέσεις
Επιστημονικό προσωπικό			
Διευθυντής	1	1	-
Πρώτοι Τελωνειακοί Λειτουργοί	2	2	-
Ανώτεροι Τελωνειακοί Λειτουργοί	7	7	-
Τελωνειακοί Λειτουργοί Α	12	12	-
Τελωνειακοί Λειτουργοί (Κλ.Α8-Α10)	74	66	8
Σύνολο Α	96	88	8
Τεχνικό προσωπικό			
Βοηθοί Τελώνες	17	15	2
Τελ. Λειτουργοί 1ης Τάξης	39	39	-
Τελ. Λειτουργοί	225	187	38
Σύνολο Β	281	241	40
Σύνολο Α + Β	377	329	48

Αναλυτική κατάσταση κατανομής του τελωνειακού προσωπικού στους Επαρχιακούς Σταθμούς δίδεται στο Παράρτημα 3.3(α).

Μαζί με το τελωνειακό προσωπικό την ίδια ημερομηνία απασχολείτο γραμματειακό και λογιστικό προσωπικό καθώς και αριθμός εργατών όπως αναλύεται πιο κάτω:

	Τελωνειακό προσωπικό	Γραμματειακό προσωπικό	Λογιστικό προσωπικό	Βοηθοί Τελωνειακοί	Αχθοφόροι	Τηλεφωνίτριες	Βοηθ. γραφείου	Βοηθ. υπηρεσ.	Σύνολο
Αρχιτελωνείο	57	14	1	2	1	-	2	-	77
Λευκωσία	74	9	-	11	14	-	1	-	109
Λάρνακα	69	10	-	12	1	-	-	-	92
Λεμεσός	118	16	-	17	2	1	-	1	155
Πάφος	11	1	-	1	-	-	-	-	13
Ολικό	329	50	1	43	18	1	3	1	446

B. ΥΠΗΡΕΣΙΑ Φ.Π.Α.

Κατά το έτος 1996 ολοκληρώθηκε η διαδικασία πλήρωσης έξι θέσεων Λειτουργού Φ.Π.Α. Α' και δεκαεπτά θέσεων Λειτουργού Φ.Π.Α.

Επίσης κατά το επισκοπούμενο έτος η Υπηρεσία ενισχύθηκε με αριθμό εναλλάξιμου προσωπικού. Συγκεκριμένα, με την πλήρωση των οργανικών θέσεων, την τοποθέτηση εναλλάξιμου προσωπικού και προσωπικού άλλων Υπηρεσιών καθώς και την πρόσληψη αριθμού ωρομισθίων, κατά το τέλος του χρόνου υπηρετούσε το ακόλουθο προσωπικό:

(I) Φοροθετικό προσωπικό

- Ανώτερος Λειτουργός Φ.Π.Α. 1
- Ανώτεροι Λειτουργοί Φ.Π.Α. 6 (1 ωρομίσθιος, 1 απόσπαση από το Τ.Ε.Π.)
- Λειτουργοί Φ.Π.Α. Α' 10
- Λειτουργοί Φ.Π.Α. 38
- Βοηθοί Λειτουργοί Φ.Π.Α. 34

(II) Εναλλάξιμο προσωπικό και

προσωπικό άλλων υπηρεσιών 49

(III) Αχθοφόροι/Κλητήρες

9

Η κατανομή του πιο πάνω προσωπικού κατά γραφείο (147 συνολικά άτομα) φαίνεται στο Παράρτημα 3.3(β).

V. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν κατά το επισκοπούμενο έτος ήταν ποικίλης φύσης και ήταν αποτέλεσμα των διαφορετικών νομοθεσιών που εφαρμόζονται από το Τμήμα.

Αναλυτικά, οι κυριότερες δραστηριότητες και το έργο που επιτελέστηκε από την Τελωνειακή Υπηρεσία και την Υπηρεσία Φ.Π.Α. αντίστοιχα, έχουν ως ακολούθως:

ΤΕΛΩΝΕΙΟ

(A) Αρχιτελωνείο. Λειτουργούν οι πιο κάτω κλάδοι:

1. Θέματα Προσωπικού - Επιμόρφωση - Διάφορα άλλα θέματα που δεν έχουν ανατεθεί αλλού.

Κατά τη διάρκεια του 1996 ο Κλάδος Επιμόρφωσης, όπως και στα προηγούμενα χρόνια, οργάνωσε είτε από μόνος του είτε σε συνεργασία με άλλα Τμήματα ή Οργανισμούς, σειρά προγραμμάτων επιμόρφωσης τόσο του προσωπικού του Τμήματος Τελωνείων όσο και άλλων εργασιακών εταίρων του, όπως π.χ. των Τελωνειακών Πρακτόρων και των Ιδιοκτητών Αποθηκών Αποταμίευσης. Οι οργανισμοί με τους οποίους συνεργάστηκε για την οργάνωση των προγραμμάτων αυτών ήταν η Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων, Το Τελωνείο του Ηνωμένου Βασιλείου και το Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών της Δημοκρατίας. Τα προγράμματα, που οργανώθηκαν, αναφέρονται τόσο σε τεχνικά θέματα, προοριζόμενα κυρίως για τις χαμηλότερες βαθμίδες των λειτουργών του, όσο και σε θέματα διεύθυνσης για τα διευθυντικά του στελέχη. Τα προγράμματα αυτά ήταν:

- το πρόγραμμα κατάρτισης εκπαιδευτών σε μεθόδους επιμόρφωσης,
- η εισαγωγή του συστήματος δύο διόδων στο Τελωνείο Λεμεσού,
- το ξέπλυμα χρήματος,
- το εναρμονισμένο σύστημα (δασμολόγιο),
- η προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,

- ο μηχανογραφημένος έλεγχος αποθηκών αποταμίευσης,
- η λήψη καταθέσεων,
- το πρόγραμμα βασικής κατάρτισης σε θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- η εισαγωγή του Ενιαίου Διοικητικού Εγγράφου και
- το πρόγραμμα κατάρτισης στο ηλεκτρονικό πρόγραμμα Microsoft Word 6.00.

Παράλληλα αριθμός λειτουργών του Τμήματος επελέγησαν για να παρακολουθήσουν προγράμματα επιμόρφωσης στο εξωτερικό, όπως π.χ. το εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρακτικής εξάσκησης δημοσίων υπαλλήλων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Stages) στο Βέλγιο και πρόγραμμα για συστήματα πληροφοριών στο Ηνωμένο Βασίλειο.

2. Κλάδος Ευρωπαϊκής Ένωσης - Ειδικά καθεστώτα - Αποθήκες Αποταμίευσης - Κανόνες Καταγωγής

Ο κλάδος Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιος για θέματα κανόνων καταγωγής και επιβλέπει την έκδοση πιστοποιητικών προέλευσης EUR αναφορικά με την Συμφωνία Σύνδεσης Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπλέον, επιβλέπει την έκδοση πιστοποιητικών Προτίμησης Α του Γενικευμένου Συστήματος Δασμολογικών προτιμήσεων.

Ακόμη, επιβλέπει την εφαρμογή της Νομοθεσίας και των διαδικασιών, σε θέματα τελωνειακών διευκολύνσεων μέσω των Αποθηκών Αποταμίευσης, Ελεύθερων Ζωνών και Εργοστασίων Αποταμίευσης και επιβλέπει τις ποσοστώσεις κατά την εξαγωγή σε χώρες της Ε.Ε.

Έχει την ευθύνη για την εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, συντονίζει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Μαθθαίος" της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κύπρο (για το 1996 εκπαιδεύτηκαν 8 λειτουργοί του Τμήματος Τελωνείων σε χώρες της Ε.Ε.).

Φέτος, οργάνωσε την τέταρτη Σύνοδο της Επιτροπής Τελωνειακής Συνεργασίας Κύπρου-Ε.Ε. που πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο την 22η Νοεμβρίου 1996.

3. Κλάδος Νομικών θεμάτων - Διώξεις - Απαγορεύσεις και περιορισμοί

Ο κλάδος αυτός είναι αρμόδιος για τα διάφορα νομικά θέματα του Τμήματος, την άσκηση ποινικών διώξεων και την προετοιμασία αγωγών και

προσφυγών σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα, χειρίζεται θέματα διεθνών σχέσεων και διαδικασιών, τα εγγυητήρια έγγραφα κλπ. Επίσης βοηθά στην επίλυση προβλημάτων νομικής φύσεως που παρουσιάζονται και συντονίζει τους Τελωνειακούς σταθμούς με τους άλλους κλάδους του Αρχιτελωνείου ή με άλλα Κυβερνητικά Τμήματα και Υπηρεσίες. Γενικά επιλαμβάνεται οποιωνδήποτε άλλων θεμάτων που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των άλλων κλάδων.

4. Κλάδος Διερευνήσεων - Ναρκωτικά - Σύστημα πληροφοριών.

Η κύρια αρμοδιότητα του κλάδου αυτού είναι ο συντονισμός της προληπτικής δραστηριότητας του Τμήματος γενικά, όπως και η διερεύνηση σοβαρών τελωνειακών αδικημάτων. Επίσης διαθέτει ειδική ομάδα, η οποία ασχολείται αποκλειστικά με την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου ναρκωτικών. Παράλληλα ο κλάδος αυτός έχει την αρμοδιότητα της συνεργασίας με την Αστυνομία και Διεθνείς Υπηρεσίες και Οργανισμούς, σε θέματα επιβολής της νομοθεσίας. Το 1996 ο κλάδος διερεύνησε 422 υποθέσεις και σχημάτισε σχετικούς φακέλους κατάσχεσης. Εισπράχθηκαν συμβιβαστικά ποσά συμποσούμενα σε ΛΚ 112.231. Επιπρόσθετα εισπράχθηκαν αποφευχθέντες δασμοί και φόροι ύψους ΛΚ 158.425.

5. Κλάδος Ονοματολογίας - Δασμολόγιο - Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου - Φόροι Κατανάλωσης - Φ.Π.Α.

Είναι υπεύθυνος για την ερμηνεία και εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για το Εναρμονισμένο Σύστημα Περιγραφής και Κωδικοποίησης Εμπορευμάτων και αρμόδιος για την ορθή και ομοιόμορφη ταξινόμηση των εισαγομένων εμπορευμάτων στους Σταθμούς και για την πληροφόρηση των εισαγωγέων για την ορθή ταξινόμηση συγκεκριμένων εμπορευμάτων. Κατά το 1996 ο Κλάδος χειρίστηκε γύρω στις 600 υποθέσεις που αφορούσαν θέματα καθορισμού της ορθής ταξινόμησης.

Ετοιμάζει επίσης το Κυπριακό δασμολόγιο με βάση το Πρωτόκολλο του 1987 που διέπει το 2ο στάδιο της Συμφωνίας Σύνδεσης Κύπρου - Ε.Ε. και με βάση το Μνημόνιο - Συμφωνίας που ακολούθησε λόγω των δεσμεύσεων της Κύπρου και Ε.Ε. στον Γύρο της Ουραγουάης.

Παρακολουθεί τη Συμφωνία της GATT σε σχέση με τις δεσμεύσεις της Κύπρου που αφορούν τα γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντα και το Κοινό Εξωτερικό Δασμολόγιο της Ε.Ε. και συμμετέχει στις διάφορες συσκέψεις που σχετίζονται με τις πιο πάνω Συμφωνίες.

Διαχειρίζεται το σύστημα δασμολογικών ποσοστόσεων που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά την 1.1.96 με την τήρηση μηχανογραφημένου συστήματος αρχειοθέτησης.

Πρόσθετη αρμοδιότητα του είναι ο χειρισμός θεμάτων που αφορούν τους Φόρους Κατανάλωσης, το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, τις εισαγωγές και εξαγωγές, την Εκτακτη Προσφυγική Επιβάρυνση και επίλυση προβλημάτων σχετικών με τα θέματα αυτά.

6. Κλάδος Αξιών - Εκτιμήσεις - Επιστροφές δασμών - Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Είναι αρμόδιος για τη διοίκηση και εφαρμογή του συστήματος προσδιορισμού της τελωνειακής αξίας των εμπορευμάτων όπως προνοείται στο νόμο και τη Διεθνή Συμφωνία για Εφαρμογή του Άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT) καθώς και για το χειρισμό θεμάτων επιστροφής δασμών και φόρων. Κύριες δραστηριότητες του Κλάδου Αξιών περιλαμβάνουν το συντονισμό των τελωνειακών σταθμών στον τομέα των εκτιμήσεων, το χειρισμό διαφόρων υποθέσεων που χρειάζονται διερεύνηση και μελέτη πριν τη λήψη τελικής απόφασης σχετικά με το θέμα της αξίας, την ετοιμασία καταλόγων με τις τιμές C.I.F. των αυτοκινήτων κ.α. Κατά το 1996 ο Κλάδος χειρίστηκε γύρω στις 2400 υποθέσεις που αφορούσαν θέματα καθορισμού της ορθής τελωνειακής αξίας των εμπορευμάτων.

7. Κλάδος Υπεράκτιων Εταιρειών

Κύρια αρμοδιότητα του Κλάδου είναι η έγκριση δασμολογικών διευκολύνσεων σε υπεράκτιες εταιρείες και το αλλοδαπό προσωπικό τους και επιπλέον ο έλεγχος και η παρακολούθηση της νόμιμης κατοχής και χρήσης των αδασμολογήτων ειδών μέχρι της ανάκλησης της σχετικής έγκρισης και τελικής τακτοποίηση τους.

Το 1996 υποβλήθηκαν 246 αιτήσεις εταιρειών και 691 αιτήσεις αλλοδαπών υπαλλήλων για εξασφάλιση δασμολογικών διευκολύνσεων και κατά την ίδια περίοδο ανακλήθηκε η έγκριση σε 181 εταιρείες. Περαιτέρω, εκδόθηκαν 613 άδειες διάθεσης αδασμολογήτων ειδών και εισπράχθηκε το ποσό των £441.066 υπό μορφή δασμών και φόρων.

Στις 28.2.96 διοργανώθηκε με επιτυχία, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, μονοήμερο ενημερωτικό σεμινάριο για θέματα υπεράκτιων εταιρειών στο οποίο πήραν μέρος πάνω από εκατό λογιστικοί λειτουργοί. Ο Κλάδος βρίσκεται σε συνεχή επαφή με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για την επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος.

8. Κλάδος Απαλλαγών.

Είναι αρμόδιος για τις διατυπώσεις έγκρισης αιτήσεων για απαλλαγή σε μηχανοκίνητα οχήματα που υποβάλλονται επό επαναπατριζόμενους Κύπριους, πολύτεκνους και αλλοδαπούς που εγκαθίστανται μόνιμα στη Δημοκρατία. Κατά το 1996 υποβλήθηκαν συνολικά 1097 αιτήσεις και έτυχαν σχετικής έγκρισης 929. Αρμοδιότητα του Κλάδου είναι επίσης ο έλεγχος και η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας αναφορικά με τις απαλλαγές από εισαγωγικούς δασμούς άλλων εμπορευμάτων που τελωνίζονται στα κατά τόπους Τελωνεία.

9. Προσωρινές Εισαγωγές - Αγγλικές Βάσεις.

Κύρια αρμοδιότητα του Κλάδου είναι η παρακολούθηση της προσωρινής εισαγωγής διαφόρων εμπορευμάτων (π.χ. αυτοκινήτων, εμπορικών δειγμάτων, σκαφών αναψυχής, εμπορευμάτων για εκθέσεις ή εισαγομένων με δελτία Α.Τ.Α. κλπ.) χωρίς την καταβολή δασμών με τον σκοπό επανεξαγωγής τους.

Επίσης έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση της εισαγωγής και διάθεσης αφορολόγητων αυτοκινήτων από μέλη των Ενόπλων Δυνάμεων του Ηνωμένου Βασιλείου, βάσει της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης.

Κατά το 1996 εκδόθηκαν 12,000 Τελ.104 (έντυπα που αφορούν προσωρινή εισαγωγή), 391 Τελ.104B (έντυπα προσωρινής εισαγωγής για σκοπούς επεξεργασίας) και 2742 Τελ.104A (έντυπα εισαγωγής αφορολόγητων οχημάτων από μέλη των ενόπλων δυνάμεων των Βάσεων).

10. Κλάδος Εσωτερικού Ελέγχου - Μηχανογράφησης - Στατιστικής.

Κύρια αρμοδιότητα του Κλάδου είναι ο έλεγχος της ορθότητας των διαδικασιών που εφαρμόστηκαν και των τελωνειακών εγγράφων που διεκπεραιώθηκαν σε όλα τα Τελωνεία. Ταυτόχρονα ενεργεί ως συντονιστής του έργου της Μηχανογραφικής Υπηρεσίας για Μηχανογράφηση του Τμήματος. Άλλες σημαντικές δραστηριότητες του Κλάδου είναι η προετοιμασία των στατιστικών καταστάσεων που αφορούν το Τμήμα, η προετοιμασία του ετήσιου προϋπολογισμού εσόδων και της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων του Τμήματος, ως επίσης και οι μελέτες για τροποποίηση διαφόρων διαδικασιών που εφαρμόζει το Τμήμα όπου ενδείκνυται.

11. Αρχείο

Το αρχείο στο Αρχιτελωνείο είναι υπεύθυνο για την παραλαβή και καταχώριση της αλληλογραφίας, τη διανομή της στους διάφορους Κλάδους και γενικά για ότι αφορά την εισερχόμενη και εξερχόμενη αλληλογραφία. Επίσης είναι υπεύθυνο για τη δακτυλογράφηση των κειμένων, τη πολυγράφηση εγκυκλίων, και τη φωτοτύπηση εγγράφων. Χειρίζεται επίσης θέματα που αφορούν τις κτιριακές εγκαταστάσεις, την επίπλωση, τον γραφειακό εξοπλισμό και τον εφοδιασμό του Τμήματος με γραφική ύλη κλπ.

12. Λογιστήριο

Στο Αρχιτελωνείο εδρεύει και το Λογιστήριο του Τμήματος το οποίο είναι υπεύθυνο για όλα τα ταμιακά θέματα που αφορούν τις εισπράξεις και τις δαπάνες του Τμήματος και γενικά για όλες τις λογιστικές και ταμιακές δραστηριότητες του.

(B). Τελωνειακοί Σταθμοί

1. Κλάδος Ελέγχου Διασαφήσεων

Σε κάθε Σταθμό λειτουργεί κλάδος με τομέα αρμοδιότητας τον έλεγχο της ορθότητας των πιο κάτω διασαφήσεων που κατατίθενται για εισαγόμενα ή εξαγόμενα εμπορεύματα:

Τελ.2 : Διασάφηση εισαγωγής εμπορευμάτων για εσωτερική κατανάλωση

Τελ.3 : Διασάφηση εισαγωγής εμπορευμάτων για αποταμίευση σε αποθήκες αποταμιεύσεως

Τελ.4 : Διασάφηση για διαμετακόμιση εμπορευμάτων

Τελ.32: Διασάφηση εξαγωγής

Στο παράρτημα 3.4 παρατίθεται πίνακας των διασαφήσεων που διεκπεραιώθηκαν από τον κλάδο αυτό κατά επαρχία τα τελευταία δύο χρόνια.

2. Κλάδος Εξέτασης Εμπορευμάτων

Ο κλάδος αυτός έχει την ευθύνη της φυσικής εξέτασης των εμπορευμάτων και την εξουσιοδότηση παράδοσής τους από τις αποθήκες.

Στον κλάδο αυτό καταλήγουν όλες οι διασαφήσεις για εισαγόμενα εμπορεύματα που ελέγχθηκαν στον Κλάδο Ελέγχου Διασαφήσεων, αφού προηγουμένως παρουσιάστηκαν και αριθμήθηκαν στο ταμείο. Επιπλέον, στον Κλάδο αυτό παρουσιάζονται κατευθείαν και οι διασαφήσεις για εισαγωγή εμπορευμάτων αξίας μέχρι £500, ως επίσης και όλες οι διασαφήσεις για προσωρινή εισαγωγή εμπορευμάτων με το έντυπο Τελ.104, ο αριθμός των οποίων κατά το έτος 1996 έφθασε σε 16.829 και 15.133 αντίστοιχα.

Αναφέρεται ότι στη Λεμεσό ο κλάδος αυτός λειτουργεί σε 4 διαφορετικές αποθήκες. Πρέπει ακόμα ν'αναφερθεί ότι το Τελωνείο δεν εξετάζει όλα τα εμπορεύματα, αλλά η εξέταση γίνεται πάνω σε δειγματοληπτική βάση.

3. Τελωνειακές Αποθήκες

Οι αποθήκες που βρίσκονται στα λιμάνια ανήκουν στην Αρχή Λιμένων Κύπρου η οποία είναι υπεύθυνη για την παραλαβή, τη φύλαξη και την παράδοση των εμπορευμάτων. Οι αποθήκες όμως που βρίσκονται στον Αερολιμένα Λάρνακας καθώς και οι αποθήκες του Τελωνείου Λευκωσίας ανήκουν στο Τμήμα και λειτουργούν υπό τη διοίκηση και επίβλεψή του.

Η αποθήκη του Αερολιμένα Λάρνακας βασικά χρησιμοποιείται σαν χώρος παραλαβής φορτίου, το οποίο στη συνέχεια προωθείται για τελωνισμό στη Λευκωσία και στο λιμάνι της Λάρνακας. Όμως, για καλύτερη εξυπηρέτηση του εμπορικού κόσμου έχουν γίνει οι κατάλληλες διευθετήσεις για τον τελωνισμό μέρους των εμπορευμάτων κατ'ευθείαν από την πιο πάνω αποθήκη, περιλαμβανομένης και της λειτουργίας ταμείου.

Στην Λευκωσία, όπου, όπως αναφέρεται πιο πάνω, καταλήγει μέρος του αεροπορικού φορτίου, οι αποθήκες λειτουργούν σαν κλάδος ξεχωριστός από τον κλάδο εξέτασης εμπορευμάτων, με προσωπικό που βασικά απασχολείται με την παραλαβή και παράδοση εμπορευμάτων και με την ενημέρωση των σχετικών φακέλων.

Εκτός από το αεροπορικό φορτίο, στην Λευκωσία τελωνίζεται και φορτίο που εισάγεται μέσω των λιμανιών με προορισμό παραλήπτες από τη Λευκωσία.

4. Αποθήκες Αποταμίευσης

Οι αποθήκες αποταμίευσης ανήκουν και λειτουργούν από τον ιδιωτικό τομέα. Υπάρχουν βασικά τρείς κατηγορίες αποθηκών αποταμιεύσεως: οι Ιδιωτικές που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αποταμίευση εμπορευμάτων που ανήκουν μόνο στον ιδιοκτήτη τους, οι Γενικές οι οποίες χρησιμοποιούνται για την αποταμίευση εμπορευμάτων που ανήκουν και σε άλλα πρόσωπα και οι Ειδικές Ιδιωτικές που λειτουργούν σαν Καταστήματα Αδασμολογήτων Ειδών στα λιμάνια.

Στις αποθήκες αποταμίευσης αποταμιεύονται εμπορεύματα που υπόκεινται σε εισαγωγικούς δασμούς ή φόρους ή υπόκεινται σε περιοριστικές διατάξεις της νομοθεσίας. Οι κυριότεροι λόγοι που αποταμιεύονται είναι: (α) σκοποί ρευστότητας (β) επανεξαγωγή και (γ) γιατί πάρα πολλά εμπορεύματα καταλήγουν σε προνομιούχα άτομα, και έτσι διευκολύνεται ο κατευθείαν τελωνισμός τους χωρίς την καταβολή δασμού.

Ο αριθμός των αποθηκών αποταμίευσης που λειτουργούσαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 1996 εξαρουμένων των Ειδικών Ιδιωτικών, παρατίθεται πιο κάτω:

<u>Επαρχία</u>	<u>Ιδιωτικές</u>	<u>Γενικές</u>
Λευκωσία	33	43
Λεμεσός	25	53
Λάρνακα	8	10
Πάφος	1	8
	-----	-----
Σύνολο	67	114

Τόσο οι αξίες όσο και οι πληρωτέοι δασμοί πάνω στα αποθέματα κατά την

31η Δεκεμβρίου 1996 αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Τα έντυπα που χρησιμοποιούνται για μεταφορά εμπορευμάτων από τις

Ιδιωτικές

Γενικές

Επαρχία	Αξία Αποθεμάτων £000	Πληρωτέοι Δασμοί £000	Αξία Αποθεμάτων £000	Πληρωτέοι Δασμοί £000
Λευκωσία	8.817	6.800	54.232	36.163
Λεμεσός	5.440	4.122	80.022	137.397
Λάρνακα	1.632	1.120	15.261	7.857
Πάφος	24	20	1.910	2.168
Σύνολο	15.913	12.062	151.425	183.585

αποθήκες αποταμιεύσεως είναι τα ακόλουθα:

Τελ.41: Διασάφηση για εξαγωγή.

Τελ.42: Ένταλμα για μεταφορά εμπορευμάτων από μια αποθήκη αποταμιεύσης σε άλλη.

Τελ.43: Διασάφηση για εσωτερική κατανάλωση.

Το Παράρτημα 3.5 απεικονίζει κατά επαρχία τον όγκο εργασίας που διεκπεραιώθηκε κατά το 1996 για μετακίνηση εμπορευμάτων από αποθήκες αποταμιεύσεως για εξαγωγή και για επιτόπια κατανάλωση, ως επίσης και από μια αποθήκη αποταμιεύσης σε άλλη.

Αναφέρεται ότι υπάρχουν και πέντε Ειδικές Ιδιωτικές Αποθήκες Αποταμιεύσεως, που είναι γνωστές σαν Καταστήματα Αδασμολόγητων Ειδών. Στις αποθήκες αυτές εισάγονται απ'ευθείας ή μεταφέρονται από άλλες αποθήκες εμπορεύματα με προορισμό την πώληση τους σε επιβάτες που αναχωρούν για το εξωτερικό δια θαλάσσης. Λόγω του γεγονότος ότι τα εμπορεύματα που διακινούνται σ'αυτές τις αποθήκες είναι συνήθως ψηλής δασμολογικής επιβάρυνσης, οι ιδιοκτήτες υποβάλλουν μηνιαίες καταστάσεις τόσο των πωλήσεων όσο και των αποθεμάτων των εμπορευμάτων για να είναι σε θέση το Τμήμα να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

Ο όγκος των πωλήσεων σε αριθμό που διεξάγεται μέσω των καταστημάτων αυτών είναι πολύ μεγάλος. Η αξία τους για το 1996 ανήλθε συνολικά σε

£2.462.370 ενώ οι εισπράξεις του Τμήματος από τη λειτουργία τους ανήλθαν σε £158.497.

Ενώ οι πιο πάνω Ειδικές Αποθήκες Αποταμίευσης λειτουργούνται από τον ιδιωτικό τομέα, τα Καταστήματα Αδασμολογήτων Ειδών των Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου, που είναι επίσης Ειδικές Αποθήκες Αποταμίευσης, διαχειρίζονται κατά ανάλογο τρόπο από το Τμήμα Τελωνείων υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικονομικών μέχρι τις 30.4.96.

Σε κάθε αερολιμένα λειτουργούν 2 Καταστήματα Αδασμολογήτων Ειδών, ένα για καπνικά προϊόντα και ποτά και ένα για όλα τα άλλα είδη. Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται αναλυτικά για τα δύο καταστήματα, οι πωλήσεις και οι αγορές κατά τα χρόνια 1995 και 1996, καθώς και το κέρδος που πραγματοποιήθηκε.

	Κατάστημα Αρ.1		Κατάστημα Αρ.2		Σύνολο	
	1995 £000	1996 £000	1995 £000	1996 £000	1995 £000	1996 £000
Πωλήσεις:	7.781	2.460	10.102	2.877	17.883	5.337
Αγορές:	4.234	1.325	5.099	1.489	9.333	2.814
Κέρδος:	3.547	1.135	5.003	1.388	8.550	2.523

Από το δημόσιο τομέα λειτουργούνται επίσης και οι Δημόσιες Αποθήκες Αποταμίευσης (Republic's Warehouses). Μια τέτοια αποθήκη λειτουργεί σε κάθε Τελωνειακό Σταθμό. Σ' αυτές μεταφέρονται κυρίως τα εισαγόμενα εμπορεύματα που δεν έχουν τελωνισθεί μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζονται στη νομοθεσία. Επίσης στις αποθήκες αυτές φυλάττονται εμπορεύματα που κατάσχονται από το Τμήμα. Στη συνέχεια, και νοούμενού ότι εξακολουθούν να μένουν ατελώνιστα, τα εμπορευμάτα αυτά πωλούνται σε δημόσιο πλειστηριασμό. Αναφέρεται ότι τα αποθηκευτικά τέλη που ισχύουν για τις Δημόσιες Αποθήκες είναι αρκετά ψηλότερα από εκείνα που ισχύουν για τις άλλες Τελωνειακές Αποθήκες.

5. Ταχυδρομεία Δεμάτων

Για την επιβολή των εισαγωγικών δασμών και φόρων, του Φ.Π.Α. και της Εκτακτης Προσφυγικής Επιβάρυνσης σε εμπορεύματα που εισάγονται ταχυδρομικώς λειτουργεί σε κάθε επαρχία κλιμάκιο από τελωνειακούς λειτουργούς υπό την επίβλεψη των οικείων Τελωνειακών Σταθμών.

Κατά το 1996, ο αριθμός των δεμάτων που εισήχθησαν μέσω ταχυδρομείου, κατά επαρχία είναι όπως πιο κάτω:

	<u>Αρ. Δεμάτων</u>
Λευκωσία	48.649
Λεμεσός	23.325
Λάρνακα	9.209
Πάφος	4.307

Σύνολο	85.490

6. Επιστροφές Δασμών

Σε κάθε Σταθμό λειτουργεί κλάδος με αρμοδιότητα την εξέταση των αιτήσεων για επιστροφή δασμών που πληρώθηκαν σε εισαγόμενα εμπορεύματα και χρησιμοποιήθηκαν όπως προβλέπεται στη νομοθεσία.

Ο αριθμός αιτήσεων επιστροφής δασμών που διεκπεραιώθηκαν κατά επαρχία τα τελευταία δύο χρόνια έχει ως εξής :

	<u>1995</u>	<u>1996</u>
Λευκωσία	3.454	2.874
Λεμεσός	4.376	4.163
Λάρνακα	1.583	1.025
Πάφος	149	-

Σύνολο	<u>9.562</u>	<u>8.062</u>

7. Εξαγωγές

Σε κάθε λιμάνι και αερολιμένα λειτουργεί κλάδος εξαγωγών. Σ' αυτό καταλήγουν οι διασαφήσεις όλων των εξαγομένων εμπορευμάτων και ευθύνη του λειτουργού εξαγωγών είναι η πιστοποίηση της εξαγωγής των εμπορευμάτων με δικαίωμα διενέργειας φυσικού ελέγχου. Ο συνολικός αριθμός διασαφήσεων που πιστοποιήθηκαν κατά το 1996 ήταν 96.830.

8. Προληπτική Υπηρεσία

Σε κάθε Σταθμό λειτουργεί κλιμάκιο λειτουργών με αρμοδιότητα την πρόληψη και τον χειρισμό περιπτώσεων λαθρεμπορίου, διακίνησης απαγορευμένων ή αφορολόγητων ειδών, τον έλεγχο καζανιών, τη διεξαγωγή ερευνών σε πλοία και άλλα μεταφορικά μέσα, χώρους κ.λ.π.

Διοικητικά το κλιμάκιο λειτουργεί υπό την επίβλεψη του οικείου Σταθμού, λόγω δε της φύσεως των καθηκόντων γίνεται αρκετή εργασία σε συνεργασία με τον κλάδο Ερευνών και Διώξεων που εδρεύει στο Αρχιτελωνείο.

Κατά το 1996, βάσει της τελωνειακής νομοθεσίας συμβιβάστηκαν συνολικά 1150 αδικήματα για τα οποία σχηματίστηκαν ισάριθμοι φάκελοι κατάσχεσης και εισπράχθηκαν δασμοί και πρόστιμα συμποσούμενα σε £504.346 και £202.471 αντίστοιχα.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει αναλυτικά τον αριθμό και τη φύση των αδικημάτων που συμβιβάστηκαν από το Τμήμα κατά επαρχία καθώς επίσης και τα πρόστιμα, που επιβλήθηκαν και εισπράχθηκαν στο υπό ανασκόπηση έτος για το συμβιβασμό τους.

Κατηγορία Αδικημάτων	Λ/σια	Λ/σός	Λ/κα	Πάφος	Ολικό
Αδήλωτα εμπορεύματα	-	28	95	9	132
Πλεονάσματα	192	51	15	-	258
Παραβάσεις όρων - προσωρινές εισαγωγές	37	138	49	46	270
Κατοχή αδασμολογήτων εμπορευμάτων που εισήχθησαν με απαλλαγή	93	50	13	-	156
Εμπορεύματα από Τουρκοκρατούμενες περιοχές	-	-	36	-	36
Παραβάσεις του περὶ Ελέγχου Συναλλάγματος Νόμου	-	-	190	11	201
'Άλλα αδικήματα	22	21	26	28	97
Σύνολο Αδικημάτων	344	288	424	94	1.150
Δασμοί που εισπράχθηκαν	121.612	37.623	32.322	21.789	504.346
Επιβληθέντα πρόστιμα £	20.575	71.262	91.776	18.858	202.471

Μεταξύ άλλου εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκε από την Προληπτική Υπηρεσία περιλαμβάνονται τρείς συσκευές ακτίνων X και ηλεκτρονικοί υπολογιστές που δωρήθηκαν στο Τμήμα Τελωνείων από την Ομοσπονδιακή Αστυνομία της Γερμανίας ως επίσης και 4 ανιχνευτικοί σκύλοι που δωρήθηκαν από τη Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου.

9. Κλάδος Φόρων Κατανάλωσης (επιτόπια προϊόντα)

Ο έλεγχος ασκείται επί τόπου από λειτουργούς που εδρεύουν στα εργοστάσια και οι οποίοι υποβάλλουν στον Διευθυντή μηνιαίες αναφορές ως προς την ποσότητα της παραγωγής και τους εισπραχθέντες φόρους κατανάλωσης.

Συνολικά στην Κύπρο λειτουργούν 2 καπνεργοστάσια (στη Λευκωσία), 3 εργοστάσια αναψυκτικών (2 στη Λευκωσία και 1 στη Λεμεσό), 2 εργοστάσια ζύθου (1 στη Λεμεσό, 1 στη Λευκωσία και 1 στην Επαρχία Πάφου).

Όσον αφορά τα εργοστάσια οινοπνευματωδών ποτών, υπάρχουν 4 στη Λεμεσό και 10 μικρές βιομηχανίες που ασχολούνται με την μεταποίηση, 1 στην Πάφο και 7 στην Λευκωσία που ασχολούνται με την μεταποίηση.

10. Ταμεία

Λειτουργούν σε κάθε Σταθμό ένα ή περισσότερα ταμεία για εξυπηρέτηση του κοινού, στελεχωμένα με τελωνειακό ή και γραμματειακό προσωπικό.

Ο αριθμός των διασαφήσεων που διεκπεραιώθηκαν μεταξύ άλλων εγγράφων από τα ταμεία κατά επαρχία το 1996 έχει ως εξής:-

	Λευκωσία	Λάρνακα	Λεμεσός	Πάφος	Ολικό
Αριθμός Διασαφήσεων (000)	130	77	208	3	418
Αριθμός Ταμείων	2	2	4	1	9

Για σκοπούς σύγκρισης, αναφέρεται ότι ο συνολικός αριθμός διασαφήσεων που διεκπεραιώθηκε από τα ταμεία κατά τα προηγούμενα χρόνια ήταν ως εξής:-

	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Αρ. Διασαφήσεων (000)	379	405	381	399	413	418

11. Βιομηχανίες που λειτουργούν αποκλειστικά για εξαγωγή
(εργοστάσια "μπόντετ")

Επιτροπή που απαρτίζεται από τον Διεθυντή του Τμήματος Τελωνείων και εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας εγκρίνει την εισαγωγή, χωρίς δασμό, μηχανημάτων και εξοπλισμού από βιομηχανίες για χρήση στην κατασκευή ή επεξεργασία ειδών αποκλειστικά για εξαγωγή. Κατά την 31.12.96 λειτουργούσαν 3τέτοιες βιομηχανίες.

Ο έλεγχος ασκείται με την υποβολή μηνιαίων καταστάσεων εισαγωγών και εξαγωγών από τους βιομήχανους καθώς και από περιοδικό έλεγχο από προσωπικό του Κλάδου Αποθηκών Αποταμίευσης του Σταθμού της επαρχίας στην οποία βρίσκεται το εργοστάσιο.

Σύμφωνα με τις εν λόγω καταστάσεις, το σύνολο των πρώτων υλών σε αξία που εισήχθηκαν και των εμπορευμάτων που εξήχθηκαν κατά επαρχία το 1996 ήταν ως εξής:

Επαρχία	Αρ. Εργοστασίων	Εισαγωγές Πρώτων Υλών £000	Εξαγωγές Εμπορευμάτων £000
Λευκωσία	-	-	-
Λάρνακα	2	1.403	2.113
Λεμεσός	1	10	16
Σύνολο	3	1.413	2.129

12. Ελεύθερη Βιομηχανική Ζώνη

Την ευθύνη της εποπτείας και του γενικότερου ελέγχου και λειτουργίας της Ελεύθερης Βιομηχανικής Ζώνης στη Λάρνακα έχει το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Ο ρόλος του Τελωνείου αφορά κυρίως τον έλεγχο των εμπορευμάτων που εισάγονται ως και εκείνων που εξέρχονται από τη Ζώνη, είτε για επιτόπια κατανάλωση με πληρωμή του δασμού, είτε για εξαγωγή στο εξωτερικό. Κατά το 1996 λειτουργούσαν στη Ζώνη 13 εργοστάσια.

13. Διάφορα

Σημαντικός είναι και ο ρόλος που διαδραματίζει το Τμήμα Τελωνείων σε ότι αφορά τόσο τον έλεγχο αφίξεων και αναχωρήσεων επιβατών, αεροσκαφών και πλοίων όσο και τον έλεγχο διακίνησης φορτίων από, προς και μέσω Κύπρου.

Στα Παραρτήματα 3.7 και 3.8 παρατίθενται συγκριτικά στοιχεία όσον αφορά τη διακίνηση επιβατών, φορτίου, αεροσκαφών και πλοίων.

Ο αριθμός των τελωνειακών λειτουργών κατά Σταθμό και οι δραστηριότητες του Τμήματος που αναφέρονται στις Παραγράφους Β.1-13 πιο πάνω, παρατίθενται στα Παραρτήματα 3.3(a) και 3.6 αντίστοιχα.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ Φ.Π.Α.

Κατά το έτος που επισκοπείται η Υπηρεσία Φ.Π.Α. ανέπτυξε ποικίλες δραστηριότητες. Συγκεκριμένα δόθηκε μεγάλη έμφαση στη σωστή ερμηνεία της νομοθεσίας και τη χάραξη πολιτικής σε διάφορα θέματα με την έκδοση δεκάδων εγκυκλίων. Επίσης συνεχίστηκε η εγγραφή και διαγραφή υποκειμένων στο φόρο προσώπων και η διαφώτιση/ενημέρωση του κοινού με την έκδοση διαφόρων ενημερωτικών φυλλαδίων και τη διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων. Σε ενδοϋπηρεσιακό επίπεδο συνεχίστηκε η εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού που διορίστηκε/τοποθετήθηκε στην Υπηρεσία.

Αναλυτικά οι κυριότερες δραστηριότητες και το έργο που επιτελέστηκε τόσο από τους Κλάδους των Κεντρικών Γραφείων όσο και από τα Επαρχιακά Γραφεία έχουν ως ακολούθως:

A. Κεντρικά Γραφεία

1. Κλάδος Διαμόρφωσης Πολιτικής, Ελέγχου και Εκπαίδευσης

Ο Κλάδος αυτός είναι υπεύθυνος για την ετοιμασία των διαφόρων Νομοσχεδίων, Κανονισμών, Διαταγμάτων και Γνωστοποιήσεων σχετικά με το φόρο, υποβάλλει εισηγήσεις σχετικά με τη χάραξη πολιτικής στα διάφορα θέματα του φόρου και ερμηνεύει τις διάφορες πτυχές της νομοθεσίας. Ετοιμάζει επιπρόσθετα ενημερωτικό και διαφωτιστικό υλικό για επιμέρους θέματα του φόρου και όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα που αφορούν την επιμόρφωση του προσωπικού.

Ο Κλάδος έχει επιπλέον την ευθύνη για τον καθορισμό της πολιτικής που αφορά την εγγραφή και διαγραφή προσώπων στο/από το Μητρώο Φ.Π.Α. Οι εργασίες που απαιτούνται για την εγγραφή/διαγραφή προσώπων στο/από το Μητρώο Φ.Π.Α., για τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων ως λειτουργουσών ως επίσης και των προστίμων εκτελούνται στα Επαρχιακά Γραφεία της Υπηρεσίας.

Στα πλαίσια των πιο πάνω αρμοδιοτήτων του Κλάδου, μέχρι τις 31.12.1996 είχαν εγγραφεί στο Μητρώο Φ.Π.Α. 34.118 πρόσωπα σε σύγκριση με 33.122 το 1995.

Από πλευράς νομοθεσίας κατά τη διάρκεια του χρόνου είχε ετοιμαστεί, εγκριθεί και δημοσιευτεί ένα Διάταγμα (Κ.Δ.Π. 273/96), το οποίον αναφέρεται ως το περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Προσδιορισμός της Φορολογητέας Αξίας) Διάταγμα του 1996.

Ο Κλάδος είναι επίσης υπεύθυνος για την ετοιμασία "Εκθέσεων Γεγονότων" αναφορικά με τις ενστάσεις οι οποίες υποβάλλονται στον Υπουργό Οικονομικών ως επίσης και για τις προσφυγές οι οποίες υποβάλλονται στο Ανώτατο Δικαστήριο. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1996 είχαν υποβληθεί συνολικά εκατόν πενήντα τέσσερεις (154) ενστάσεις και ενενήντα επτά (97) προσφυγές.

Κατά τη διάρκεια του 1996 ο Κλάδος αυτός ανέλαβε και τον καθορισμό της πολιτικής αναφορικά με τις επισκέψεις ελέγχου. Κατά το επισκοπούμενο έτος άρχισε η αναθεώρηση του "Εγχειριδίου Ελέγχου" και η ετοιμασία του

"Εγχειρίδιου Βεβαιώσεων Φόρου". Επίσης άρχισε η επανεξέταση των διαφόρων εντύπων που χρησιμοποιούνται κατά τις επισκέψεις ελέγχου με απότερο σκοπό να επαναδιαμορφωθούν, ώστε να βοηθήσουν στην αύξηση της αποδοτικότητας των λειτουργών που πραγματοποιούν επισκέψεις ελέγχου.

Επιπρόσθετα ο Κλάδος άρχισε να δραστηριοποιείται και στον τομέα του εσωτερικού ελέγχου με την αναθεώρηση αριθμού βεβαιώσεων φόρου που προέκυψαν από διάφορες επισκέψεις ελέγχου.

Κατά το έτος που επισκοπείται οι λειτουργοί του Κλάδου ασχολήθηκαν και με άλλες εργασίες όπως αναλύονται πιο κάτω:

- (i) Συνεχίστηκε σε καθημερινή βάση η ενημέρωση του Μητρώου Φ.Π.Α. με την καταχώρηση χιλιάδων αλλαγών στον ηλεκτρονικό υπολογιστή αναφορικά με τα τηρούμενα στοιχεία των εγγεγραμμένων προσώπων. Κατά το τέλος του 1996 οι εργασίες αυτές άρχισαν να εκτελούνται στα Επαρχιακά Γραφεία της Υπηρεσίας.
- (ii) Συνεχίστηκε η διεκπεραίωση των διαδικασιών που απαιτούνται αναφορικά με τις επιχειρήσεις που κήρυξαν πτώχευση με το διορισμό αντιπροσώπου ή διαχειριστή για την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων των εν λόγω επιχειρήσεων.
- (iii) Δόθηκαν απαντήσεις σε μεγάλο αριθμό επιστολών από υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα που αφορούσαν τη φορολογική μεταχείριση διαφόρων παραδόσεων αγαθών ή/και παροχών υπηρεσιών και εντατικοποιήθηκε η έκδοση εγκυκλίων προς το προσωπικό της Υπηρεσίας γνωστοποιώντας την πολιτική της Υπηρεσίας σε επιμέρους θέματα.

Συνεχίστηκε επίσης η ενημερωτική και διαφωτιστική εκστρατεία τόσο των υποκείμενων στο φόρο προσώπων όσο και του καταναλωτικού κοινού με την έκδοση σχετικού διαφωτιστικού υλικού. Συγκεκριμένα, κατά το έτος 1996 ετοιμάστηκαν και τέθηκαν στη διάθεση του κοινού τα ενημερωτικά φυλλάδια "Σχέδιο Μεταχειρισμένων Αυτοκινήτων", "Ξενοδοχεία και Τουριστικά Καταλύματα" και "Εξαγωγές". Επίσης το ενημερωτικό φυλλάδιο "Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες" ετοιμάστηκε και αναμένεται να εκτυπωθεί μέσα στο έτος 1997. Επίσης ετοιμάστηκε από τους λειτουργούς του Κλάδου

ο "Γενικός Οδηγός για το Φ.Π.Α.", μια αναλυτική έκδοση που επεξηγεί την εφαρμογή του φόρου, η οποία αποστάληκε στο Κυβερνητικό Τυπογραφείο για εκτύπωση. Αναμένεται να αποσταλεί σε όλα τα εγγεγραμμένα πρόσωπα κατά το έτος 1997.

Μέσα στα πλαίσια διαφώτισης/ενημέρωσης του κοινού και των διαφόρων οργανωμένων συλλόγων οργανώθηκαν και εκτελέστηκαν από λειτουργούς της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. τα πιο κάτω μονοήμερα σεμινάρια.

- "Η Εφαρμογή του Φ.Π.Α. στους Δήμους", σε συνεργασία με την Ένωση Δήμων Κύπρου.
- "Φ.Π.Α. - Ιδιαιτερότητες εφαρμογής στο Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα", σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.

Κατά το υπό επισκόπηση έτος συνεχίστηκε η εκπαίδευση του προσωπικού της Υπηρεσίας Φ.Π.Α., με απότερο στόχο την αποτελεσματικότερη και ορθότερη εφαρμογή της Νομοθεσίας. Συγκεκριμένα κατά το επιακοπούμενο έτος πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτικό πρόγραμμα διάρκειας έξι εβδομάδων το οποίο κάλυψε τόσο νομοθετικά θέματα όσο και θέματα ελέγχου. Επίσης περιλάμβανε και ενημέρωση για το μηχανογραφημένο σύστημα της Υπηρεσίας. Το εν λόγω πρόγραμμα παρακολούθησαν όλοι οι νεοπροσληφθέντες στην Υπηρεσία λειτουργοί.

Επίσης κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτικό πρόγραμμα που κάλυψε όλες τις νομοθετικές διατάξεις. Το εν λόγω πρόγραμμα που αποτελείτο από οκτώ ενότητες παρακολούθησαν όλοι οι λειτουργοί της Υπηρεσίας και αποτέλεσε την προετοιμασία για τις ενδοτμηματικές εξετάσεις που διεξήχθηκαν εντός του έτους.

Επίσης αριθμός λειτουργών παρακολούθησε τα πιο κάτω προγράμματα τα οποία διοργανώθηκαν από διάφορους Κρατικούς φορείς όπως την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, το Κέντρο Παραγωγικότητας κ.ά.

- Πρόγραμμα κατάρτισης εκπαιδευτών σε μεθόδους επιμόρφωσης.
- Πρόγραμμα βασικής κατάρτισης σε θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Επιμορφωτικά μαθήματα για ανακριτικά καθήκοντα.
- Ηλεκτρονικά φυλλάδια "Excel".
- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τον επεξεργαστή κειμένων "Word".

Επίσης ο Πρώτος Λειτουργός της Υπηρεσίας συμμετείχε στο σεμινάριο με θέμα "The Modernization of Management as a means to greater efficiency and effectiveness in the civil service: lessons from the British experience", το οποίον απευθύνοταν στα ανώτερα διευθυντικά στελέχη της δημόσιας υπηρεσίας. Μέσα στα πλαίσια του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης "Matthaeus - Tax Programme", η Υπηρεσία μας συμμετείχε με την παρουσία του Πρώτου Λειτουργού Φ.Π.Α. σε διήμερο σεμινάριο που οργανώθηκε στο Δουβλίνο, Ιρλανδίας με θέμα "Tax Administration and Taxable Persons, Balancing rights and obligations". Επιπρόσθετα, μέσα στα πλαίσια του προγράμματος ανταλλαγής, ανώτερος λειτουργός της Υπηρεσίας συμμετείχε σε πρόγραμμα διάρκειας δύο εβδομάδων που οργανώθηκε και πάλι στο Δουβλίνο. Η συμμετοχή και στα δύο προγράμματα αποτελεί μέρος των προσπαθειών της Υπηρεσίας να διαπιστωθεί ο τρόπος εφαρμογής του Φ.Π.Α. σε διάφορες χώρες μέλη της Ε.Ε. με απώτερο στόχο την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του στη χώρα μας.

2. Κλάδος Διεκπεραίωσης Φορολογικών Δηλώσεων, Επιστροφής Φόρου, Ερευνας και Στατιστικών Αναλύσεων (ΚΔΦΔ).

Ο Κλάδος αυτός έχει την ευθύνη για τον έλεγχο των φορολογικών δηλώσεων και την προετοιμασία τους για να εισαχθούν στο μηχανογραφημένο σύστημα της Υπηρεσίας. Ανάμεσα στις αρμοδιότητες του Κλάδου περιλαμβάνεται επίσης η επιβολή των χρηματικών επιβαρύνσεων και τόκων ως επίσης και οι επιστροφές φόρου. Είναι παράλληλα υπεύθυνος για την ετοιμασία, επεξεργασία και αξιοποίηση των στατιστικών δεδομένων.

Κατά το επιοκοπούμενο έτος παραλήφθηκαν και έτυχαν της σχετικής επεξεργασίας από τη Μονάδα Παραλαβής και Ομαδοποίησης του Κλάδου 135.369 φορολογικές δηλώσεις. Κατά τον έλεγχο, μεγάλος αριθμός φορολογικών δηλώσεων παρουσίασαν διάφορα προβλήματα τα οποία διερευνήθηκαν και επιλύθηκαν από τους λειτουργούς του Κλάδου. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι προβληματικές φορολογικές δηλώσεις στάληκαν στα Επαρχιακά Γραφεία Φ.Π.Α. για περαιτέρω διερεύνηση. Η Μονάδα είναι επίσης υπεύθυνη για την έκδοση πιστοποιητικών για σκοπούς απόδειξης στις περιπτώσεις ποινικών διώξεων και παρουσίασης στο Δικαστήριο για σκοπούς μαρτυρίας. Έχουν εκδοθεί για το σκοπό αυτό 226 τέτοια πιστοποιητικά.

Η Μονάδα Ελέγχου/Επιστροφών επεξεργάσθηκε και ενέκρινε 7.487 αιτήσεις για επιστροφή φόρου. Επίση 714 αιτήσεις εγκρίθηκαν αφού εξετάστηκαν με επίσκεψη ελέγχου από τα Επαρχιακά Γραφεία. Συνολικά το ύψος των αιτήσεων επιστροφής φόρου ήταν £18,95 εκ. και εγκρίθηκε η επιστροφή φόρου ύψους £17,19 εκ. Αναλυτική κατάσταση των επιστροφών του φόρου φαίνεται στο Παράρτημα 3.9. Η Μονάδα είναι επίσης υπεύθυνη για την επαλήθευση χρεών για τις περιπτώσεις που φυσικά/νομικά πρόσωπα έχουν πτωχεύσει/διαλύσει. Κατά το 1996 έχουν διεκπεραιωθεί 44 επαληθεύσεις χρεών.

Η Μονάδα Τήρησης Αρχείου μεταξύ άλλων ασχολήθηκε με τη δημιουργία αρχείων στο Η/Υ και την αποστολή φορολογικών δηλώσεων για τις νέες εγγραφές στο Μητρώο Φ.Π.Α. που έγιναν κατά τη διάρκεια του έτους. Κατά το 1996 έγιναν 3.544 νέες εγγραφές. Ασχολήθηκε επίσης με τη διόρθωση λαθών και διεκπεραίωσε τροποποιήσεις σε φορολογικές περιόδους, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο. Κατά το 1996 έγιναν οι αναγκαίες αναπροσαρμογές στα αρχεία των επιχειρήσεων που διαγράφηκαν από το Μητρώο Φ.Π.Α. και αποστάληκαν οι αντίστοιχες τελικές φορολογικές δηλώσεις. Σε 253 περιπτώσεις επιβλήθηκε επιβάρυνση για μη έγκαιρη υποβολή αυτών των τελικών φορολογικών δηλώσεων. Κατά τη διάρκεια του έτους διαγράφηκαν 2.734 πρόσωπα από το Μητρώο Φ.Π.Α. Επιπρόσθετα καταχώρησε τις επιβαρύνσεις για μη έγκαιρη εγγραφή στο Μητρώο Φ.Π.Α. (265 περιπτώσεις) και για μη έγκαιρη γνωστοποίηση του τερματισμού της εγγραφής (260 περιπτώσεις).

Η Μονάδα Συμμόρφωσης είναι υπεύθυνη για την ορθή και εύρυθμη λειτουργία της ηλεκτρονικής επεξεργασίας των δεδομένων, για τη διεκπεραίωση των βεβαιώσεων φόρου και την επιβολή των διαφόρων επιβαρύνσεων. Χειρίζεται και το θέμα των ακάλυπτων επιταγών σε σχέση με τα στοιχεία στον Η/Υ, επιβάλλει τις σχετικές επιβαρύνσεις και παραπέμπει τις επιταγές στον Κλάδο Διερευνήσεων και Συμμόρφωσης για τις περαιτέρω ενέργειες. Επίσης παρακολουθεί, ελέγχει και συγκρίνει τις πληρωμές στις Τράπεζες/Συνεργατικά Ιδρύματα με τα στοιχεία που τηρούνται στα αρχεία του Η/Υ.

Κατά τη διάρκεια του 1996 στάληκαν 10.672 έντυπα Φ.Π.Α. 6 (Υπενθύμιση για Παράλειψη Υποβολής της Φορολογικής δήλωσης), 22.121 έντυπα Φ.Π.Α. 8 (Ειδοποίηση Επιβολής Φορολογίας και Υπολογισμός Χρηματικών

Επιβαρύνσεων και Τόκων) και 71.780 έντυπα Φ.Π.Α. 9 & 9A (Περιοδική Κατάσταση Λογαριασμού). Οι κατά εκτίμηση βεβαιώσεις φόρου ανήλθαν για το 1996 σε £3,44 εκ. και επιβλήθηκαν επιβαρύνσεις για μη έγκαιρη υποβολή φορολογικής δήλωσης ύψους £0,84 εκ., για μη έγκαιρη καταβολή του οφειλόμενου φόρου £0,60 εκ., άλλες επιβαρύνσεις £0,16 εκ. και τόκοι £0,21 εκ.

Η Μονάδα Ανάλυσης ασχολείται με στατιστικές και άλλες αναλύσεις των στοιχείων και εποιμάζει στατιστικούς πίνακες και διάφορες άλλες εκθέσεις που κρίνονται αναγκαίες για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Υπηρεσίας.

Οι Λειτουργοί του Κλάδου χειρίστηκαν πολλές υποθέσεις είτε γραπτώς είτε τηλεφωνικά, που αφορούσαν κυρίως παράπονα, απορίες και διευκρινίσεις σχετικά με τις επιβαρύνσεις και τις καταστάσεις λογαριασμών.

3. Κλάδος Διερευνήσεων και Συμμόρφωσης

Οι αρμοδιότητες του Κλάδου Διερευνήσεων και Συμμόρφωσης ταξινομούνται βασικά σε δύο τομείς. Ο πρώτος τομέας περιλαμβάνει τις δραστηριότητες που οκοπεύουν στη συμμόρφωση των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Φ.Π.Α. προσώπων με τις διατάξεις της νομοθεσίας Φ.Π.Α., ενώ ο δεύτερος τομέας περιλαμβάνει τις διερευνήσεις για φορολογικές απάτες και την εξέταση καταγγελιών/παραπόνων.

Κατά το επισκοπούμενο έτος, η αυξητική τάση που παρατηρήθηκε στη μη συμμόρφωση προς τις διατάξεις της νομοθεσίας από τα εγγεγραμμένα πρόσωπα είχε ως αποτέλεσμα να διατεθεί το μεγαλύτερο ποσοστό των διαθέσιμων πόρων του Κλάδου στο τομέα αυτό. Η ανεπάρκεια της στελέχωσης του Κλάδου, μαζί με τη διάθεση των πόρων στον τομέα της Συμμόρφωσης, λειτούργησαν ως ανασταλτικοί παράγοντες στη διερεύνηση περιπτώσεων φορολογικής απάτης.

Σε σχέση με τον τομέα της Συμμόρφωσης αναλήφθηκαν οι πιο κάτω δραστηριότητες:

- (i) Εντατικοποιήθηκε το μέτρο των ποινικών διώξεων, όπου οι πιο κύριες κατηγορίες ήταν η μη εμπρόθεσμη υποβολή των

φορολογικών δηλώσεων και η μη καταβολή του οφειλόμενου φόρου.

Πιο συγκεκριμένα, ετοιμάστηκαν 736 κατηγορητήρια και καταχωρήθηκαν στα δικαστήρια 642 για την έναρξη των ποινικών διώξεων. Κατά τη διάρκεια του 1996 αποπερατώθηκαν 481 υποθέσεις εκ των οποίων οι 259 κατέληξαν σε καταδίκες των κατηγορουμένων. Κατά την 31η Δεκεμβρίου 1996 εκκρεμούσαν ενώπιον των Δικαστηρίων 416 ποινικές υποθέσεις.

- (ii) Έγιναν πέραν των 2500 εμφανίσεων στα Δικαστήρια από λειτουργούς του κλάδου οι οποίοι είναι εξουσιοδοτημένοι να εκπροσωπήσουν το Γενικό Εισαγγελέα για το σκοπό αυτό. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι για κάθε υπόθεση που καταχωρείται χρειάζεται να εμφανιστεί ο λειτουργός της Υπηρεσίας περίπου τέσσερις φορές στο Δικαστήριο. Επίσης, πριν την εμφάνιση στο Δικαστήριο απαιτείται αρκετή προπαρασκευαστική εργασία αφού χρειάζεται να γίνει σύγκριση των στοιχείων που εμφαίνονται στα κατηγορητήρια με αυτά του Η/Υ και πιθανή τροποποίηση τους, πιθανής επικοινωνίας με τους δικηγόρους των κατηγορουμένων, ως επίσης και με Αστυνομικούς Σταθμούς για επίσπευση της εκτέλεσης εκδοθέντων ενταλμάτων σύλληψης κ.ά.
- (iii) Οι λειτουργοί του Κλάδου είχαν τηλεφωνική επικοινωνία με φορολογουμένους εναντίον των οποίων επίκειτο ετοιμασία κατηγορητηρίων με σκοπό να επιβεβαιωθεί η ορθότητα του υπόλοιπου των λογαριασμών. Η πιο πάνω διαδικασία ακολουθείται σ'όλες τις περιπτώσεις και έχει βασικά δύο στόχους:
- Εξοικονομείται αρκετός χρόνος για εκτέλεση αχρείαστης εργασίας στις περιπτώσεις που οι φορολογούμενοι είχαν στο μεταξύ καταβάλει τα οφειλόμενα ποσά πριν τα αρχεία της Υπηρεσίας να ενημερωθούν σχετικά.
  - Ασκείται πίεση στους φορολογούμενους πριν την τελική καταχώρηση του κατηγορητηρίου, με αποτέλεσμα σε αρκετές περιπτώσεις να συμμορφώνονται πλήρως ή μερικώς προς τις υποχρεώσεις τους.

- (iv) Ετοιμάστηκαν και στάληκαν περισσότερες από 900 επιστολές απαίτησης εξόφλησης χρέους (σε μερικές περιπτώσεις παραδίδονται προσωπικά στους φορολογούμενους) πριν την ετοιμασία των κατηγοριών. Μερικές φορές η ακολουθούμενη αυτή διαδικασία οδηγεί σε πλήρη ή μερική συμμόρφωση.
- (v) Διεξήχθησαν έρευνες για εντοπισμό προσώπων από τα οποία απαιτήθηκε εξόφληση χρέους ή εναντίον των οποίων καταχωρήθηκε κατηγορητήριο και ήταν αδύνατη η επίδοση των σχετικών εγγράφων λόγω αλλαγών στις διευθύνσεις που δήλωσαν. Οι περιπτώσεις που αφορούσαν την εν λόγω δραστηριότητα αυξήθηκαν κατακόρυφα κατά το 1996.

Η αύξηση αυτή οφειλόταν στην παραπομπή από τα Επαρχιακά Γραφεία Λεμεσού και Πάφου των προσώπων που δεν κατάφεραν να εντοπίσουν μέσα στα πλαίσια της εκστρατείας τους για εξακρίβωση των λόγων που δεν υπέβαλαν φορολογικές δηλώσεις.

- (vi) Συνεργασία με το Λειτουργό Μετανάστευσης για τον εντοπισμό προσώπων που διέπραξαν ποινικά αδικήματα και εγκατέλειψαν την Κύπρο.
- (vii) Εντατικοποιήθηκε η εκστρατεία κατάσχεσης/δήμευσης αγαθών για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών. Παρά τους πολλούς περιοριστικούς παράγοντες και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζονται από τους λειτουργούς του Κλάδου στην εφαρμογή του μέτρου αυτού, η εν λόγω εκστρατεία υπήρξε αρκετά αποτελεσματική από πλευράς εισπράξεων.

Τέθηκαν υπό "απειλή" κατάσχεσης πρόσωπα που όφειλαν περίπου £2 εκ. και εισπράκτηκε το ποσό των £955.429 (48% του οφειλόμενου ποσού). Τα συνεργεία κατάσχεσης πραγματοποίησαν επισκέψεις σε τριάντα πέντε (35) υποστατικά προσώπων από τα οποία εικοσιεννέα (29) κατέβαλαν τα οφειλόμενα ποσά. Στις υπόλοιπες έξι (6) περιπτώσεις κατασχέθηκαν διάφορα περιουσιακά τους στοιχεία. Σε συνεργασία με το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών άρχισε η εκποίηση των αγαθών που κατασχέθηκαν σε δημόσιο πλειστηριασμό και εισπράκτηκε το καθαρό ποσό £2.137 (μετά την αφαίρεση

διαφόρων εξόδων).

- (viii) Ετοιμάστηκαν και υποβλήθηκαν στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας έξι (6) πολιτικές αγωγές για είσπραξη οφειλόμενων ποσών. Τέσσερις (4) υποθέσεις από τις έντεκα (11) που ήταν σε εξέλιξη από το προηγούμενο έτος αποπερατώθηκαν, αφού ξιφλήθηκαν τα οφειλόμενα ποσά.
- (ix) Τηρήθηκε μητρώο ακάλυπτων επιταγών με σκοπό τη διερεύνηση των περιπτώσεων αυτών και την είσπραξη του οφειλόμενου φόρου. Κατά το επισκοπούμενο έτος εξετάστηκαν 204 περιπτώσεις ακάλυπτων επιταγών. Εισπράκτηκε το ποσό για τις 190 ενώ για τις υπόλοιπες έγινε η σχετική καταγγελία στην αστυνομία. Σημειώνεται ότι όλες οι εκκρεμούσες κατά την 31.12.1995 επιταγές ξιφλήθηκαν κατά τη διάρκεια του 1996.
- (x) Επίσης μέσα στα πλαίσια του τομέα της συμμόρφωσης διεκπεραιώθηκαν δεκαεννέα (19) περιπτώσεις είσπραξης τραπεζικών εγγυήσεων που είχαν κατατεθεί, είτε για σκοπούς ένστασης στον Υπουργό Οικονομικών είτε για παραχώρηση μικρής παράτασης εξόφλησης χρέους.
- (xi) Για αποτελεσματικότερο έλεγχο της συμμόρφωσης των φορολογουμένων σχεδιάστηκε και τέθηκε σε εφαρμογή η διαδικασία λήψης πληροφοριών από κυβερνητικά τμήματα, οργανισμούς δημοσίου δικαίου, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλες μεγάλες επιχειρήσεις αναφορικά με διάφορα πρόσωπα που συμβάλλονται μαζί τους.

Όπως έχει αναφερθεί προηγουμένως ο τομέας του Κλάδου που αφορά τις διερευνήσεις αδικημάτων και την εξέταση καταγγελιών/παραπόνων δεν δραστηριοποιήθηκε πλήρως κατά το 1996 λόγω έλλειψης του αναγκαίου προσώπου. Επίσης, η υποστελέχωση του Κλάδου οδηγεί σε μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των λίγων υποθέσεων που αναλαμβάνονται.

Οι διερευνήσεις αδικημάτων ταξινομούνται σε σοβαρής μορφής υποθέσεις και σε μικροδιερευνήσεις λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο που απαιτείται, το ποσό του εμπλεκομένου φόρου και τη σοβαρότητα του αδικήματος. Κατά το έτος που επισκοπείται

ολοκληρώθηκαν έντεκα (11) σοβαρές υποθέσεις και είκοσι (20) μικροδιερευνήσεις ενώ εκκρεμούσαν δέκα (10) υποθέσεις. Η διερεύνηση των αδικημάτων γίνεται με την πραγματοποίηση επισκέψεων ελέγχου, τη λήψη καταθέσεων, την ετοιμασία των σχετικών φακέλλων και γενικά τη λήψη οποιωνδήποτε άλλων ενεργειών κρίνονται αναγκαίες.

Επίσης εξετάστηκαν τριάντα δύο (32) καταγγελίες/παράπονα που προήλθαν είτε από καταναλωτές είτε από εγγεγραμμένα στο Μητρώο Φ.Π.Α. πρόσωπα, ενώ αριθμός παρόμοιων υποθέσεων διαβιβάστηκε λόγω αρμοδιότητας στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία της Υπηρεσίας για περαιτέρω εξέταση/διερεύνηση.

Επιπρόσθετα το προσωπικό του Κλάδου ασχολήθηκε με την τήρηση των αναγκαίων αρχείων/μητρώων για αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των διαφόρων δραστηριοτήτων του Κλάδου. Μερικά από τα αρχεία/μητρώα αφορούν τις καταγγελίες/παράπονα, διερευνήσεις δόλιας φοροδιαφυγής, ποινικές υποθέσεις, πολιτικές αγωγές, εγγυητικές επιστολές, επιδόσεις κατηγορητηρίων, συμμόρφωσης φορολογουμένων που βρίσκονται υπό απειλή κατάσχεσης κ.ά.

Επίσης, πέραν των εξειδικευμένων καθηκόντων τους οι λειτουργοί του Κλάδου ασχολήθηκαν με την παροχή πληροφοριών σε εγγεγραμμένα στο Μητρώο Φ.Π.Α. πρόσωπα, είτε τηλεφωνικά είτε με επιτόπιες επισκέψεις στα υποστατικά των επιχειρήσεων τους.

4. Κλάδος Διοίκησης

Ο Κλάδος Διοίκησης χειρίζεται γενικά διοικητικά θέματα συμπεριλαμβανομένων και των θεμάτων προσωπικού.

Συγκεκριμένα, είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση και προκήρυξη των διαφόρων προσφορών για την προμήθεια του έντυπου υλικού που απαιτείται ως επίσης και για τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας με άλλες Κυβερνητικές υπηρεσίες. Επίσης, παρέχει την αναγκαία βοήθεια για την ετοιμασία του ετήσιου προϋπολογισμού της Υπηρεσίας, τη συντήρηση του υφιστάμενου

εξοπλισμού και την τήρηση των πρακτικών στις διάφορες συσκέψεις που πραγματοποιούνται στην Υπηρεσία. Είναι επίσης υπεύθυνος για τη διεκπεραίωση της προεργασίας που απαιτείται για την ετοιμασία των εξαμηνιαίων και ετήσιων υπηρεσιακών εκθέσεων του προσωπικού.

5. Αρχείο

Το αρχείο των Κεντρικών Γραφείων είναι υπεύθυνο για την παραλαβή, αποστολή, καταχώρηση και γενικά τη διαχείριση της αλληλογραφίας, εισερχόμενης και εξερχόμενης, τη διατύπωση των κειμένων και τη φωτοτύπηση των εγγράφων.

6. Λογιστήριο

Το λογιστήριο είναι επιφορτισμένο με τις λογιστικές εργασίες της Υπηρεσίας και συγκεκριμένα με τη διενέργεια των δαπανών που αφορούν λειτουργικά έξοδα και την καταχώρηση των εισπράξεων από το φόρο στους ανάλογους λογαριασμούς.

7. Μηχανογραφικό Κέντρο

Το Μηχανογραφικό Κέντρο, το οποίο στελεχώνεται και με Λειτουργό του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών, είναι υπεύθυνο για την ομαλή λειτουργία και βελτίωση του μηχανογραφημένου συστήματος, την εκτύπωση και αποστολή των διαφόρων εντύπων στα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα και την εισδοχή στοιχείων στο σύστημα για ενημέρωση του σχετικού μηχανογραφημένου αρχείου.

B. Επαρχιακά Γραφεία

Τα Επαρχιακά Γραφεία της Υπηρεσίας άρχισαν να λειτουργούν από τις 3 Αυγούστου 1992, στις τέσσερεις επαρχίες, έχοντας ως κύρια αποστολή τους τις επισκέψεις σε υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα.

Ο κύριος σκοπός των επισκέψεων αυτών είναι να διαπιστωθεί κατά πόσο τα

πρόσωπα αυτά επιβάλλουν και αποδίδουν στο Δημόσιο το ορθό ποσό του φόρου. Κατά τον έλεγχο εξετάζονται τα βιβλία και αρχεία της επιχείρησης, ως επίσης και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία κρίνονται αναγκαία από το λειτουργό που πραγματοποιεί την επίσκεψη. Οι επισκέψεις γίνονται στα υποστατικά των επιχειρήσεων από όπου διεξάγονται οι καθημερινές δραστηριότητες τους και αφού γίνει προηγουμένως η αναγκαία διευθέτηση της επίσκεψης. Με τη διευθέτηση αυτή παρέχεται η δυνατότητα στην επιχείρηση που ελέγχεται να ετοιμάσει όλα τα βιβλία, αρχεία και στοιχεία που απαιτούνται κατά τον έλεγχο. Επίσης, με τον τρόπο αυτό παρέχεται η δυνατότητα στο λειτουργό που πραγματοποιεί την επίσκεψη να επιθεωρήσει τα υποστατικά της επιχείρησης και να διαμορφώσει προσωπική εικόνα αναφορικά με το μέγεθος και το είδος των δραστηριοτήτων της. Η διάρκεια της επίσκεψης ελέγχου διαφέρει ανάλογα με το μέγεθος και την πολυπλοκότητα της επιχείρησης. Η επίσκεψη σε μικρές επιχειρήσεις μπορεί να διαρκέσει μόνο μερικές ώρες ενώ σε μεγάλες επιχειρήσεις μπορεί να διαρκέσει και μερικές εβδομάδες. Έχει βέβαια διαπιστωθεί ότι, όπου υπάρχει συνεργασία από την πλευρά των επιχειρήσεων, ο χρόνος που διαρκεί η επίσκεψη είναι λιγότερος σε σύγκριση με αντίθετες περιπτώσεις.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια της επίσκεψης ο λειτουργός παρέχει συμβουλές στα διάφορα προβλήματα που μπορούν να εγερθούν από την επιχείρηση αναφορικά με την εφαρμογή του Φ.Π.Α. και υποδεικνύει οποιαδήποτε λάθη έχει εντοπίσει. Με βάση τα λάθη που εντοπίζονται, ο λειτουργός θα ενημερώσει και το αρμόδιο πρόσωπο της επιχείρησης αναφορικά με το επιπρόσθετο ποσό του φόρου που πρέπει να καταβληθεί στο Δημόσιο - αν βέβαια υπάρχει. Σε τέτοια περίπτωση, μετά την επίσκεψη θα σταλεί στην επιχείρηση η σχετική βεβαίωση φόρου. Αν διαπιστωθεί ότι έχει δηλωθεί μικρότερο ποσό Φ.Π.Α. από αυτό που έπρεπε να δηλωθεί, η εν λόγω βεβαίωση θα αναφέρει τη διαφορά του φόρου, τους λόγους στους οποίους οφείλεται η εν λόγω διαφορά, τον τρόπο πληρωμής του ποσού και άλλα χρήσιμα στοιχεία.

Τα Επαρχιακά Γραφεία της Υπηρεσίας είναι οργανωμένα σε τομείς, με τον κάθε ένα να ασχολείται με συγκεκριμένες εργασίες, όπως για παράδειγμα τον έλεγχο των μεγάλων επιχειρήσεων, την έγκριση ή απόρριψη αιτήσεων για επιστροφή φόρου σε δικαιούχες επιχειρήσεις, την εγγραφή και διαγραφή

επιχειρήσεων στο/από το Μητρώο Φ.Π.Α.

Κατά το έτος που επισκοπείται οι επισκέψεις ελέγχου επικεντρώθηκαν τόσο στη διαπίστωση της ορθότητας των φορολογικών δηλώσεων που υποβλήθηκαν από υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα όσο και στον έλεγχο πριν ή μετά την επιστροφή αιτηθέντος φόρου. Κατά τη διάρκεια του 1996 έγιναν 1019 επισκέψεις που αποτελούν περίπου το 3% του συνόλου των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Φ.Π.Α. προσώπων. Σε αρκετές περιπτώσεις οι επισκέψεις αυτές κατέληξαν σε βεβαιώση φόρου. Το συνολικό ποσό φόρου που βεβαιώθηκε ήταν £3,9 εκ. σε σύγκριση με £2,3 εκ. το 1995.

Επίσης οι λειτουργοί των Επαρχιακών Γραφείων είναι αρμόδιοι να συμβουλεύουν και να επιλύουν τα προβλήματα που παρουσιάζονται από τους διάφορους ενδιαφερόμενους. Μόνο σοβαρές υποθέσεις υποβάλλονται στα Κεντρικά Γραφεία της Υπηρεσίας για τον καθορισμό και εφαρμογή ομοιόμορφης πολιτικής.

Λεπτομερής κατάσταση των διαφόρων εργασιών που διεκπεραιώθηκαν από τα Επαρχιακά Γραφεία κατά τη διάρκεια του χρόνου φαίνονται στο Παράρτημα 3.10.

VI. ΣΤΕΓΑΣΗ

Τα Κεντρικά και τέσσερα Επαρχιακά Γραφεία (Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου) στεγάζονται σε κτίρια που έχουν ενοικιασθεί, διαρρυθμιστεί και επιπλωθεί ανάλογα.

1. Τελωνειακή Υπηρεσία

Τα Τελωνεία στεγάζονται σε διάφορους χώρους ως εξής:-

Το Αρχιτελωνείο σε πενταόροφο κτίριο στη Λευκωσία με ενοίκιο. Το Τελωνείο Λευκωσίας σε ιδιόκτητο κτίριο στη Βιομηχανική Περιοχή Έγκωμης, το Τελωνείο Πάφου με ενοίκιο σε κτίριο που ανήκει σε ιδιώτη, τα δε Τελωνεία στις πόλεις Λάρνακας και Λεμεσού σε υποστατικά της Αρχής Λιμένων Κύπρου με ενοίκιο και στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου στους προβλεπόμενους χώρους των αντίστοιχων κρατικών κτιριακών εγκαταστάσεων.

2. Υπηρεσία Φ.Π.Α.

Τα Κεντρικά και τα τέσσερα Επαρχιακά Γραφεία (Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου) στεγάζονται σε κτίρια που έχουν ενοικιασθεί, διαρρυθμιστεί και επιπλωθεί ανάλογα.

VII. ΕΣΟΔΑ

Τα συνολικά έσοδα του Τμήματος κατά το έτος 1996 ήταν περίπου 428.455.181 λίρες.

Τις κυριότερες πηγές εσόδων των Τελωνείων αποτέλεσαν οι έμμεσοι φόροι (εισαγωγικοί δασμοί και φόροι κατανάλωσης), η προσφορά υπηρεσιών και πώληση αγαθών, ενοίκια και δικαιώματα, μεταβιβάσεις και διάφορα άλλα έσοδα.

Αναλυτική κατάσταση για το 1996 κατά πηγή εσόδων παρουσιάζεται στο Παράρτημα 3.11(α).

Κατά τη διάρκεια του υπό επισκόπηση έτους συνεχίστηκε, όπως είχε συμφωνηθεί κατά την εισαγωγή του Φ.Π.Α., η είσπραξη αυτού από τις εμπορικές τράπεζες και τα συνεργατικά ίδρυματα. Επίσης ο φόρος που καταβάλλεται κατά την εισαγωγή των αγαθών εισπράττεται από την Υπηρεσία Τελωνείων ενώ σε ειδικές περιπτώσεις ο φόρος εισπράττεται από το λογιστήριο της Υπηρεσίας Φ.Π.Α.

Αναλυτική κατάσταση με τις συνολικές εισπράξεις του 1996 (κατά μήνα) επισυνάπτεται στο Παράρτημα 3.11(β).

Επίσης ποσό 11.130.194 λιρών εισπράχθηκε από την Υπηρεσία Τελωνείων και στάληκε στο Γενικό Λογιστήριο.

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΣ

1. Ο Περι Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος (αρ. 82/67)
2. Ο περι Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος (αρ. 4(I)/95)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

1. Οι περι Μετουσιωμένου Οινοπνεύματος Κανονισμοί του 1968
2. Οι περι Ορυκτελαίων Κανονισμοί του 1968
3. Οι περι Οινοπνευματωδών Κανονισμοί του 1968
4. Οι περι Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορικά Δείγματα) Κανονισμοί του 1968
5. Οι περι Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα δι' Έκθεσιν) Κανονισμοί του 1968
6. Οι περι Πυρείων Κανονισμοί του 1968
7. Οι περι Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορικά Οχήματα και Αεροσκάφη) Κανονισμοί του 1968
8. Οι περι Αεροσκαφών (Τελωνειακοί) Κανονισμοί του 1968
9. Οι περι Ακτοπλοϊκής Μεταφοράς Εμπορευμάτων Κανονισμοί του 1968.
10. Οι περι Δασμών Εισαγωγής (Εκτίμησις της αξίας Εμπορευμάτων) Κανονισμοί του 1968
11. Οι περι Δηλωτικών Πλοίου, Εισαγωγής και Εξαγωγής δια Θαλάσσης Κανονισμοί του 1968
12. Οι περι Εγχωρίου Καπνού (Καλλιέργεια, Εμπορία και Αποταμίευσις) Κανονισμοί του 1968
13. Οι περι Ζύθου Κανονισμοί του 1968
14. Οι περι Καπνοβιομηχανίας Κανονισμοί του 1968
15. Οι περι Επεξεργασίας (Προσωρινή Εισαγωγή) Κανονισμοί του 1968
16. Οι περι Προσωρινής Εισαγωγής (Επαγγελματικά Ειδη) Κανονισμοί του 1968
17. Οι περι Προσωρινής Εισαγωγής (Ιδιωτικά Οχήματα και Αεροσκάφη) Κανονισμοί του 1968
18. Οι περι Ταχυδρομικών Δεμάτων (Τελωνειακός Έλεγχος) Κανονισμοί του 1968
19. Οι περι Χορηγήσεως Αδείας εις Τελωνειακούς Πράκτορας και Βοηθούς Τελωνειακούς Πράκτορας Κανονισμοί του 1968
20. Οι περι Κατασκευής Αεριούχων Αναψυκτικών Ποτών Κανονισμοί του 1977
21. Οι περι Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τέλη δια Πιστοποιητικά και δι' Αποθήκευσιν Εμπορευμάτων εν Τελωνειακές Αποθήκες) Κανονισμοί του 1977
22. Οι περι Ελευθέρων Ζωνών Τελωνειακοί Κανονισμοί του 1981
23. Το περι Τελωνειακού Δασμού (Είδη Προοριζόμενα για Σκοπούς Συνεδρίων) Διάταγμα του 1989.
24. Το περι Τελωνειακού Δασμού (Προσωπικά Απαλλαγαί) Διάταγμα του 1973
25. Το περι Τελωνειακών Λιμένων Διάταγμα
26. Η περι Τελωνείων (Ωραι Εργασίας και Τέλη Υπερωρίας) Γνωστοποίησις του 1972.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙ Φ.Π.Α. ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΤΑΝ ΣΕ ΙΣΧΥ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1995

A. ΝΟΜΟΣ

1. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμος 246/90
2. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος 52(I)/92
3. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος 4(I)/93
4. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος 39(I)/93
5. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος 20(I)/94

B. ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ)

1. 202/91 Προσδιορισμός Ορισμένων Συναλλαγών
2. 203/91 Αυτοπαραδόσεις
3. 204/91 Υπηρεσίες από το Εξωτερικό
4. 205/91 Χρόνος Παράδοσης ή Παροχής
5. 206/91 Απόδοση Λογαριασμών και Καταβολή του Φόρου
6. 207/91 Επιμερισμός του Φόρου Εισροών
7. 208/91 Φόρος Εισροών
8. 209/91 Επιστροφές και πιστώσεις
9. 210/91 Εξαγωγή
10. 211/91 Μεταχειρισμένα Αγαθά
11. 212/91 Απαλλαγή Επανεισαγόμενων Αγαθών
12. 213/91 Φορολογικά Τιμολόγια
13. 214/91 Παραδόσεις από Τρίτο Πρόσωπο
14. 215/91 Παραδόσεις ή Παροχές από Λιανοπωλητές
15. 216/91 Διόρθωση Λογαριασμών
16. 217/91 Απαλλαγή Χρεών μη Εισπράξιμων
17. 218/91 Εξαιρέσεις και προσαρμογές
18. 219/91 Κρατικές Αρχές και Αρχές Τοπικής Διοίκησης
19. 220/91 Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου
20. 221/91 Ενστάσεις
21. 222/91 Μεταβιβάσεις Λειτουργουσών Επιχειρήσεων
22. 153/92 Απαλλαγές με βάση τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Δημοκρατίας
23. 154/92 Άλλοδαπές Εταιρείες (Απαλλαγή)
24. 301/92 Διεθνείς Οργανισμοί και Διπλωματικές Αποστολές (Απαλλαγή)
25. 81/94 Υπηρεσίες Σφαγείων και Μεταφορές Κρεάτων
26. 161/94 Μεταβιβάσεις Λειτουργουσών Επιχειρήσεων
27. 162/94 Άλλαγές Στοιχείων στο Μητρώο Φ.Π.Α.
28. 266/95 Τροποποίηση του Παραρτήματος V του περί Φ.Π.Α. Νόμου

Γ. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

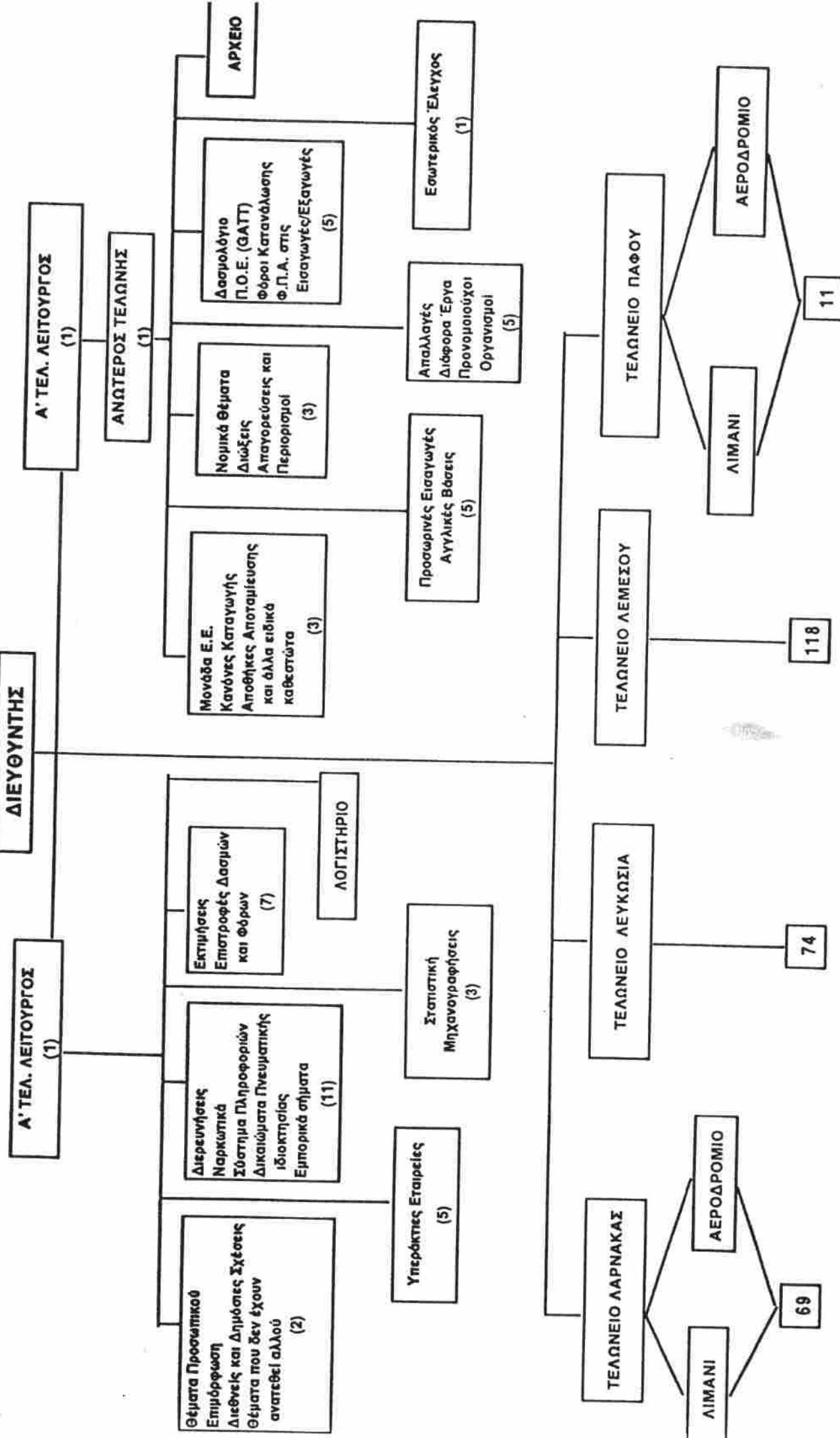
1. 233/91 Εναρξη Ισχύος του Νόμου
2. 67/92 Εναρξη Ισχύος του Νόμου (τροποποίηση της 233/91)
3. 114/92 Τήρηση Βιβλίων, Αρχείων και Στοιχείων
4. 155/92 Μεταβιβαστικές Διατάξεις (Χρόνος Παράδοσης ή Παροχής)
5. 125/92 Υποχρεώσεις Λιανοπωλητών
6. 173/92 Καθορισμός Παιδικών Ειδών Ένδυσης και Υπόδησης
7. 230/92 Γνωστοποίηση για εγγραφή στο Μητρώο Φ.Π.Α.
8. 27/93 Ανάκληση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Υποχρεώσεις Λιανοπωλητών) Διατάγματος του 1992 (Κ.Δ.Π. 125/92)
9. 58/93 Ανάρτηση πιστοποιητικών εγγραφής
10. 132/94 Καθορισμός ειδικού εντύπου για γνωστοποίηση στον Έφορο "Αίτηση Ακύρωσης Εγγραφής"
11. 133/94 Το περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γνωστοποίηση Υποχρέωσης για εγγραφή στο Μητρώο Φ.Π.Α.) (Τροποποιητικό) Διάταγμα του 1994
12. 250/95 Γνωστοποίηση Υποχρέωσης για εγγραφή στο Μητρώο Φ.Π.Α.
13. 273/96 Προσδιορισμός της Φορολογητέας Αξίας

Δ. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

1. 275/91 Εναρξη Ισχύος του Νόμου
2. 115/92 Μεταχειρισμένα Αγαθά
3. 116/92 Απόδοση Λογαριασμών και Καταβολή Φόρου
4. 156/92 Παραδόσεις ή Παροχές από Λιανοπωλητές
5. 157/92 Γεωργικά Μηχανήματα
6. 158/92 Είδη Ζαχαροπλαστικής
7. 183/92 Υποχρεώσεις Λιανοπωλητών
8. 203/92 Παραδόσεις ή Παροχές Λιανοπωλητών (τροποποίηση της 156/92)
9. 231/92 Βιβλία
10. 33/93 Τροποποίηση της Κ.Δ.Π. 158/92 για τα είδη ζαχαροπλαστικής
11. 213/93 Άλλαγή στο φορολογικό συντελεστή ή στη φορολογική μεταχείριση
12. 222/93 Άλλαγή στο τύπο της φορολογικής δήλωσης
13. 240/93 Φυτοφάρμακα
14. 277/93 Πίστωση ή Επιστροφή φόρου εισροών (μεταχρονολογημένα τιμολόγια)
15. 31/94 Γνωστοποίηση αναφορικά με τον όρο "Φυτοφάρμακα"
16. 59/94 Προδιαγραφές των Ταμιακών Μηχανών που αναφέρονται στη Γνωστοποίηση 156/92
17. 90/94 Γνωστοποίηση αναφορικά με τον όρο "Φυτοφάρμακα".
Κατάργηση της Γνωστοποίησης με αρ.31/94
18. 170/94 Ειδικό έντυπο για αίτηση "Μεταβιβαση Λειτουργούσας Επιχείρησης"
19. 289/95 Καθορισμός του Εντύπου Φ.Π.Α. 4

**ΤΕΛΩΝΕΙΑ
ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2(α)

Σημ.: Δύο λειτουργοί με απόσπαση στο κατάστημα Αδαμαντολογήτων αεροδρομίου Λάρνακας.
Μία λειτουργός με απόσπαση στον Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων.

11

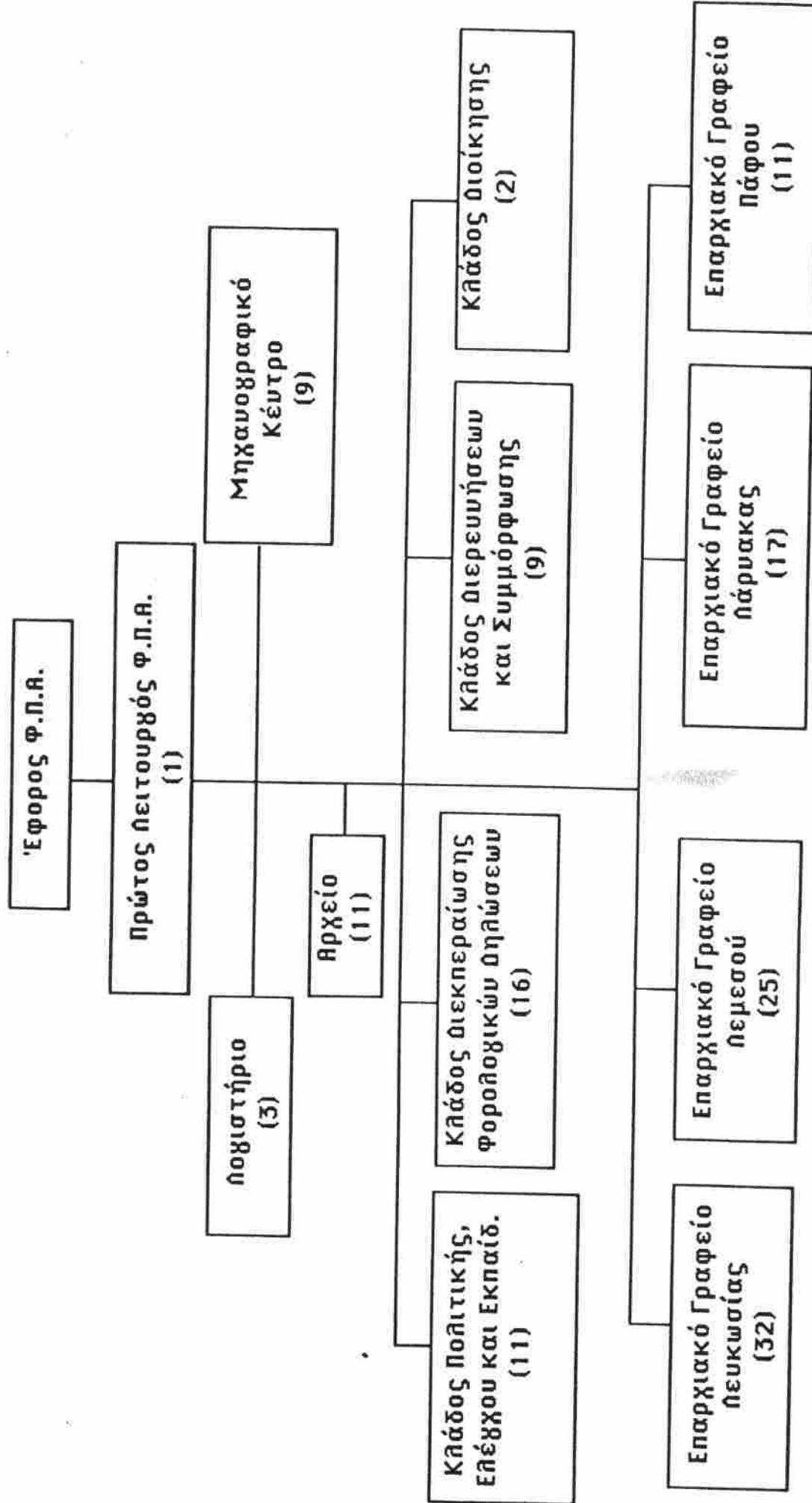
118

74

69

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ Φ.Π.Α.
ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2(β)

ΤΜΗΜΑΤΑ	ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΑΦΟΥ		ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ		ΣΥΝΟΛΟ
			ΛΙΜΑΝΙ	ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ	ΛΙΜΑΝΙ	ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ	
ΔΙΟΙΚΗΣΗ	8	2	1		3		14
ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΩΝ	6	19	1		3		29
ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	6	24	1				31
ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΣ	5	Y			5		10
ΔΗΜ. ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ	Y	4			1		5
ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ	14	17	1		5		37
ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΔΕΜΑΤΩΝ	7	3	1		2		13
ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΔΑΣΜΩΝ	4	12	1		3		20
ΕΞΑΓΩΓΕΣ		Y	1		7		8
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	2	3			4		9
ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	3	11	1		8		23
ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ	2	6					8
ΚΑΠΝΟΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ	4						4
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΟΙΝΟΓΝΗΣΙΑΤΩΔΩΝ		4					4
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΣΥΚΤΙΚΩΝ	2	1					3
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΖΥΘΟΥ	1	1					2
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ/ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ					3		3
ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ		5					5
ΜΑΡΙΝΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ					1		1
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΖΩΝΗ					2		2
ΒΑΣΙΛΙΚΟ / ΖΥΓΙ					1		1
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΔΑΣΜΟΛΟΓΗΤΩΝ						3	2
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ			3			19	22
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΦΑΚΕΛΛΩΝ	6						6
ΤΑΜΕΙΟ	3	1					4
ΥΠΕΡΟΡΙΕΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ	1	4					5
ΑΟΓΩΣΤΗΡΙΟ		1					1
ΣΥΝΟΛΟ	74	118	8	3	54	21	272

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.3(β)

ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ Φ.Π.Α. ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1996

Γραφείο	Πρώτος Λεγ. Φ.Π.Α	Ανώτεροι Λεγ. Φ.Π.Α	Λεγ. Φ.Π.Α Α'	Λεγ. Φ.Π.Α	Βοηθός Λεγ. Φ.Π.Α	Επιθ. Λογ/σμών	Ανωτ. Γραμ. λειτ.	Ανώτερη Στενογρ.	Γραφείς	Εκτακτ. Γενικοί Γραφείς	Λεγ. Μηχανογρ. 2ης Τάξης	Αχθοφόρ/ κληπτήρ.	Σύνολο
Κεντρικά Γραφεία	1	4	4	10	7	1	1	1	21	6	1	5	62
Επαρχιακό Γραφείο Λευκωσίας	-	1*	2	12	10	-	-	-	6	-	-	1	32
Επαρχιακό Γραφείο Λεμεσού	-	1	1	8	9	-	-	-	4	1	-	1	25
Επαρχιακό Γραφείο Λάρνακας	-	-	2	6	4	-	-	-	4	-	-	1	17
Επαρχιακό Γραφείο Πάφου	-	-	1	2	4	-	-	-	2	1	-	1	11
Σύνολο	1	6	10	38	34	1	1	1	37	8	1	9	147

* Σημείωση: Καθηκόντα Προϊσταμένης του Επαρχιακού Γραφείου Λευκωσίας
εκτελεί Αρχιφοροθέτης, η οποία αποστάσης από το Τμήμα Εσωτερικών Προσδόσων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.4

ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ / ΕΞΑΓΩΓΕΣ

	ΛΕΥΚΩΣΙΑ		ΛΑΡΝΑΚΑ		ΛΕΜΕΣΟΣ		ΠΑΦΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	1995	1996	1995	1996	1995	1996	1995	1996	1995	1996
Τελ.2	33767	31286	30223	25510	99213	98163	364	361	163567	155320
Τελ.2B	5110	7476	7055	9353	-	-	-	-	12165	16829
Τελ.3	3277	3291	4414	5439	16232	15297	850	945	24773	24972
Τελ.4	589	628	11610	10523	1191	874	9	21	13399	12046
Τελ.32	6837	6746	9989	10942	11679	12114	556	520	29059	30322
ΣΥΝΟΛΟ	49580	49427	63289	61767	128315	126448	1779	1847	242963	239489

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.5

ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΟΔΟ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ

	ΛΕΥΚΩΣΙΑ		ΛΑΡΝΑΚΑ		ΛΕΜΕΣΟΣ		ΠΑΦΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	1995	1996	1995	1996	1995	1996	1995	1996	1995	1996
Τελ.41	7702	8152	2207	3164	31369	33294	28	112	41306	44722
Τελ.42	14338	14573	1020	1082	10193	11029	65	160	25616	22844
Τελ.43	54805	54169	7541	8787	30376	32519	231	783	92953	96258
ΣΥΝΟΛΟ	76845	76894	10768	13033	71938	76842	324	1055	159875	167824

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ	ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ	ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΑΦΟΥ		ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	
			ΛΙΜΑΝΙ	ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ	ΛΙΜΑΝΙ	ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ
ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ	X	X	X		X	
ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	X	X	X		X	
ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΣ	X	X			X	X
ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ	X	X			X	
ΔΗΜ. ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ	X	X	X		X	
ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΔΕΜΑΤΩΝ	X	X	X		X	
ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΔΑΣΜΩΝ	X	X	X		X	
ΕΞΑΓΩΓΕΣ		X		X	X	X
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	X	X	X		X	
ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	X	X	X		X	
ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ	X	X			X	
ΚΑΠΝΟΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ	X					
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ	X	X				
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΩΝ	X	X				
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΖΥΘΟΥ	X	X				
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΣΙΔΗΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ					X	X
ΑΛΑΣ					X	
ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ		X				
ΜΑΡΙΝΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ					X	
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΖΩΝΗ					X	
ΒΑΣΙΛΙΚΟ / ΖΥΓΙ					X	
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΔΑΣΜΟΛΟΓΗΤΩΝ				X		X
ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΕΡΟΡΙΩΝ	X	X			X	X
ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ		X		X	X	X
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ						
ΧΑΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΚΕΥΕΣ		X		X	X	X
ΤΑΜΕΙΟ	X	X	X	X	X	X
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ	X	X			X	

ΑΦΙΞΕΙΣ ΠΛΟΙΩΝ

	1995			1996		
	Αρ. πλοίων	Αρ. επιβατών	Εισαγωγές Ακαθάρ. βάρους φορτίου M/T	Αρ. πλοίων	Αρ. επιβατών	Εισαγωγές Ακαθάρ. βάρους φορτίου M/T
Λεμεσός	3895	298740	2335951	3908	252458	2431740
Λάρνακα	914	56	2687171	1166	1033	2894746
Πάφος	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	4809	298796	5023122	5074	253491	5326486

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΠΛΟΙΩΝ

	1995			1996		
	Αρ. πλοίων	Αρ. επιβατών	Εξαγωγές Ακαθάρ. βάρους φορτίου M/T	Αρ. πλοίων	Αρ. επιβατών	Εξαγωγές Ακαθάρ. βάρους φορτίου M/T
Λεμεσός	3905	294808	852979	3878	250286	954915
Λάρνακα	903	26	1375738	1129	720	1431267
Πάφος	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	4808	294834	2228717	5007	251006	2386182

Σημ.: Η Λεμεσός συμπεριλαμβάνει τη Μονή και το Ακρωτήρι.
 Η Λάρνακα συμπεριλαμβάνει το Βασιλικό, το Ζύγι και τη Δεκέλεια.
 Η Πάφος συμπεριλαμβάνει το Λατσί και τη Λίμνη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.8

ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ

	Αεροσκάφη Αριθμός		Επιβάτες Αριθμός		Φορτίο Μετρικοί Τόννοι	
	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ
1994	17025	4107	1709688	470982	11829	132
1995	17730	4561	1806199	529962	13481	234
1996	171123	4366	2561526	1540814	13047	256

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ

	Αεροσκάφη Αριθμός		Επιβάτες Αριθμός		Φορτίο Μετρικοί Τόννοι	
	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ
1994	16935	43654107	1691616	465220	13455	8430 *
1995	17653	4561	1776451	546947	15647	10762 **
1996	17022		2419948	1465366	13595	6055 ***

ΣΗΜ.: Δεν περιλαμβάνεται ο αριθμός των επιβατών σε διαμετακόμιση.

* Συμπεριλαμβάνει διαμετακομιστικό φορτίο 5.086 τόνων.

** Συμπεριλαμβάνει διαμετακομιστικό φορτίο 9.110 τόνων.

Μήνας	Τελωνείο £000's	Υπηρεσία Φ.Π.Α. £000's	Σύνολο Επιστροφών £000's
Ιανουάριος	2,2	1.249,6	1.251,8
Φεβρουάριος	0,4	753,3	759,7
Μάρτιος	1,4	1.972,9	1.974,3
Απρίλιος	1,0	1.223,5	1.224,5
Μάϊος	2,0	1.466,2	1.468,2
Ιούνιος	0,8	2.117,8	2.118,6
Ιούλιος	2,1	1.144,1	1.146,2
Αύγουστος	0,7	824,3	825,0
Σεπτέμβριος	0,1	2.397,8	2.397,9
Οκτώβριος	2,9	1.389,9	1.392,8
Νοέμβριος	0,6	934,9	935,5
Δεκέμβριος		1.700,2	1.700,2
Σύνολο	14,2	17.180,5	17.194,7

**ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΑΔΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1996**

Είδος Επίσκεψης	Επαρχ. Λασιάς	Επαρχ. Λύσου	Επαρχ. Λάκας	Επαρχ. Πάφου	Κλάδος Διερ. & Συμμόρφ.	Σύνολο
Επίσκεψη ελέγχου	70	106	45	15	2	238
Συμβουλευτική Επίσκεψη	4	4	1	2	-	11
Επίσκεψη Εγγραφής	29	5	1	24	-	59
Επίσκεψη ποικίλου χαρακτήρα	5	16	18	24	-	63
Επίσκεψη διερεύνησης απάτης	-	-	-	-	1	1
Επίσκεψη επιστροφής φόρου	184	179	90	71	-	524
Επίσκεψη διαγραφής	9	33	62	19	-	123
Σύνολο	301	343	217	155	3	1019

ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ

Είδος Επίσκεψης	Αποτελέσματα επίσκεψης - χωρίς βεβαιώση φόρου	Αποτελέσματα επίσκεψης - με βεβαιώση φόρου	% επισκέψεων με βεβαιώση φόρου	Ποσό βεβαιώσης φόρου £000
Επίσκεψη ελέγχου	34	204	85,7	2200
Συμβουλευτική Επίσκεψη	10	1	9,1	0,049
Επίσκεψη Εγγραφής	55	4	6,8	2
Επίσκεψη ποικίλου χαρακτήρα	33	30	47,6	32
Επίσκεψη διερεύνησης απάτης	0	1	100	15
Επίσκεψη επιστροφής φόρου	148	376	71,7	1738
Επίσκεψη διαγραφής	104	19	15,4	12
Σύνολο	384	635	62	4000

ΕΣΟΔΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ : 18.03	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΕΣΟΔΑ		ΣΥΝΟΛΟ
		1994	1995	
2. ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ:				
120 Εισαγωγικοί Δασμοί και Τελωνεία	87.313.938	91.054.503	89.400.887,29	
121 . . - Τμ. Ταχυδρ. Υπηρεσιών	777.898	726.594	595.763,50	
122 . . - Κυρίαρχος Περιοχή Βάσεων	75.671	48.569	91.491,49	
130 Φόροι Καταναλώσεως : Καπνού	24.588.761	25.434.878	26.766.818,41	
131 . . Οινοπνευματωδών	1.180.665	1.192.044	1.027.078,07	
132 . . Ζύθου	4.415.375	4.277.616	4.045.713,13	
133 . . Άλατος	-	-	-	
134 . . Σπίρτων	-	-	-	
135 . . Πετρελαιοειδών	22.836.612	23.422.640	23.826.973,96	
136 . . Αεριούχων Αναψυκτ. Ποτών	2.986.739	2.928.444	2.868.256,78	
137 . . πάνω σε οχήματα	42.890.684	55.155.086	53.029.010,53	
195 Άδειες Αποθηκών Αποταμιεύσεως	691.586	597.768	734.446,06	
196. Άλλες άδειες	37.815	37.734	21.377,00	
200 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας		209.683.556	215.191.332,00	
301 Φόροι Καταναλώσεως πάνω σε οχήματα για τη μεταφορά δέκα προσώπων και άνω	7.942	-	-	
302 . . πάνω σε οχήματα τύπου "τζίπ", "λάντ ρόβερ" και παρόμοια οχήματα	1.669.808	2.951.673	3.560.483,00	
303 . . πάνω σε οχήματα διπλοκάμπινα	1.353.501	1.862.145	1.313.739,00	
304 . . πάνω σε σκάφη αναψυχής και μηχανές αυτών	130.637	144.799	179.483,30	
305 . . πάνω σε μοτοσικλέττες	53.517	103.324	158.977,00	
306 . . σε πούρα και πουράκια	118.120	385.864	115.170,00	
307 . . ειδών ένδυσης από γουνόδερμα	17.343	63.313	67.889,00	
308 . . κρασιών αφρώδη	119.346	120.658	115.241,00	
309 . . μπάνιων και εξαρτημάτων μπάνιων	46.437	77.022	63.098,40	
310 . . ειδών από κρύσταλλο	132.341	127.470	127.268,00	
311 . . άλλων ειδών	293.057	288.228	224.324,20	
3. Έσοδα και προσφορά υπηρεσιών και πώληση αγαθών				
135 Δικαιώματα υπερωριών προσωπικού τελωνείων	1.434.874	1.427.272	1.436.700,00	
4. Πρόσοδοι, ενοίκια και δικαιώματα				
121 Πρόσοδα από καταστήματα αδασμολογήτων		8.6554.544	2.544.203,05	
161 Ενοίκια αποθηκών και αποβαθρών	254.970	274.341	295.750,00	
5. Μεταβιθάσεις				
120 Χρηματικές ποινές και εξώδικες ρυθμίσεις	374.777	418.703	392.885,28	
151 Πιστοποιητικά	12.710	6.960	6.879,00	
8. Έσοδα μη άλλως κατατάξιμα				
136 Άλλα δικαιώματα, οφειλές και εισφορές	527.749	344.125	252.946,02	
Σ Υ Ν Ο Λ Ο		194.342.873	431.810.972	428.454.181,00

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ Φ.Π.Α. ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1996

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.11(β)

Μήνας	Εισπράξεις από το Τεμήμα Τελωνείων £000's	Εισπράξεις από παραγγελίες Τράπεζες £000's	Εισπράξεις από την Υπηρεσία Φ.Π.Α. £000's	Εισπράξεις από άλλα Κυβερν.Τμήμα £000's	Συνολικές Εισπράξεις του μήνα £000's
Iανουάριος	8.550,5	6.851,4	61,3	17,2	15.480,4
Φεβρουάριος	7.284,2	8.903,4	50,9	56,7	17.295,2
Μάρτιος	8.804,4	11.918,9	93,3	133,4	20.950,0
Απρίλιος	8.856,0	6.485,5	45,1	137,1	15.523,7
Μάιος	9.745,1	4.932,5	76,3	81,0	14.834,9
Ιούνιος	7.980,5	13.630,2	115,2	96,2	21.822,1
Ιούλιος	8.600,3	7.035,6	547,7	135,9	16.319,5
Αύγουστος	6.182,2	8.340,1	32,8	40,4	14.595,5
Σεπτέμβριος	7.295,4	12.991,8	98,2	80,9	20.466,3
Οκτώβριος	8.277,5	10.357,6	113,9	143,1	18.892,1
Νοέμβριος	8.300,0	10.619,4	92,2	78,5	19.090,1
Δεκέμβριος	7.362,8	12.258,9	--	--	19.621,7
Σύνολο	97.238,9	115.325,3	1.326,9	1.000,4	214.891,5

3. ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Το Τμήμα Τελωνείων αποτελείται από δύο ξεχωριστές δομές, όπου η κάθε μια λειτουργεί αυτόνομα και έχει τις δικές της αρμοδιότητες. Πιο συγκεκριμένα, η πρώτη δομή που είναι η Υπηρεσία Τελωνείων έχει ως βασική αποστολή την είσπραξη των εισαγωγικών δασμών, των φόρων καταναλώσεως και του φόρου προστιθέμενης αξίας που επιβάλλεται στα εισαγόμενα εμπορεύματα, ως επίσης και της έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης. Επίσης, εφαρμόζει διάφορες νομοθετικές διατάξεις που αφορούν περιορισμούς ή απαγορεύσεις για την εισαγωγή διαφόρων ειδών και την παρεμπόδιση της εισαγωγής και εμπορίας ναρκωτικών και την καταστολή του λαθρεμπορίου γενικά. Η Υπηρεσία Φ.Π.Α., που αποτελεί την δεύτερη δομή είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματική εφαρμογή της περί Φ.Π.Α. νομοθεσίας και την είσπραξη του οφειλόμενου φόρου. Μεριμνά για την εγγραφή των υποκειμένων στο φόρο προσώπων στο Μητρώο Φ.Π.Α., την ερμηνεία της σχετικής νομοθεσίας και τον καθορισμό πολιτικής στα διάφορα επί μέρους θέματα. Επίσης, ελέγχει με επιτόπιες επισκέψεις τα εγγεγραμμένα στο Μητρώο Φ.Π.Α. πρόσωπα και διερευνά υποθέσεις φοροδιαφυγής και γενικά καταδολίευσης του Δημοσίου.

Μέσα στα πιο πάνω πλαίσια, το Τμήμα Τελωνείων ανέπτυξε ποικίλες δραστηριότητες κατά το έτος 1996, οι οποίες συνοψίζονται πιο κάτω:

A. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Η οργανωτική δομή του Τμήματος κατά το 1996 παραμένει η ίδια, οργανωμένη σε κεντρικό επίπεδο (Αρχιτελωνείο) όπου λειτουργούν εννέα κλάδοι και σε επαρχιακό επίπεδο, με τέσσερα Επαρχιακά Τελωνεία.

Η Υπηρεσία απαρτίζεται από 377 οργανικές θέσεις. Κατά την 31.12.1996 οι συμπληρωμένες θέσεις ήταν 329 και οι κενές 48. Μαζί με το Τελωνειακό προσωπικό απασχολείτο για την ίδια περίοδο γραμματειακό και λογιστικό προσωπικό καθώς και αριθμός εργατών.

Κατά το επισκοπούμενο έτος ο Κλάδος που ασχολείται με θέματα προσωπικού και επιμόρφωσης, οργάνωσε, όπως και στα προηγούμενα χρόνια, σειρά προγραμμάτων επιμόρφωσης τόσο του προσωπικού του Τμήματος Τελωνείων όσο και άλλων εργασιακών εταίρων του, είτε από μόνος του είτε

σε συνεργασία με άλλα Τμήματα ή Οργανισμούς. Παράλληλα, αριθμός λειτουργών του Τμήματος επελέγησαν και παρακολούθησαν προγράμματα επιμόρφωσης στο εξωτερικό.

Ο Κλάδος Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρμόδιος για θέματα κανόνων καταγωγής συνέχισε την επίβλεψη της έκδοσης πιστοποιητικών EUR. αναφορικά με τη Συμφωνία Σύνδεσης Κύπρου - Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πιστοποιητικών Προτίμησης Α του Γενικευμένου Συστήματος Δασμολογικών προτιμήσεων. Ο Κλάδος είχε την ευθύνη της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο και συντόνισε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Ματθαίος" της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κύπρο. (Οκτώ λειτουργοί του Τμήματος εκπαιδεύτηκαν σε χώρες της Ε.Ε.). Το Νοέμβριο του 1996 οργάνωσε την 4η Σύνοδο της Επιτροπής Τελωνειακής Συνεργασίας Κύπρου - Ε.Ε. που πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο.

Σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα ο Κλάδος Νομικών θεμάτων χειρίστηκε τα διάφορα νομικά θέματα του Τμήματος, την άσκηση ποινικών διώξεων και την προετοιμασία αγωγών και προσφυγών.

Από τον Κλάδο Διερευνήσεων συνεχίστηκε ο συντονισμός της προληπτικής δραστηριότητας του Τμήματος και η διερεύνηση σοβαρών Τελωνειακών αδικημάτων. Αναπτύχθηκε η συνεργασία με την Αστυνομία και Διεθνείς Υπηρεσίες και Οργανισμούς, σε θέματα επιβολής της νομοθεσίας. Ειδική ομάδα ασχολήθηκε αποκλειστικά με την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου ναρκωτικών.

Ο Κλάδος ονοματολογίας ασχολήθηκε με την ερμηνεία και εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για το Εναρμονισμένο Σύστημα Περιγραφής και Κωδικοποίησης Εμπορευμάτων, την ορθή και ομοιόμορφη ταξινόμηση των εμπορευμάτων, την ετοιμασία του Κυπριακού δασμολογίου καθώς και την παρακολούθηση της Συμφωνίας της GATT. Ο Κλάδος διαχειρίστηκε το σύστημα δασμολογικών ποσοστώσεων καθώς και θέματα που αφορούσαν φόρους Κατανάλωσης, Φ.Π.Α. και την Έκτακτη Προσφυγική Επιβάρυνση.

Αρμόδιος για την εφαρμογή του συστήματος προσδιορισμού της Τελωνειακής αξίας των εμπορευμάτων όπως προνοείται στο νόμο της GATT ήταν ο Κλάδος Αξιών. Παράλληλα, ο Κλάδος ετοίμασε καταλόγους με τις τιμές C.I.F. των αυτοκινήτων που χειρίστηκε θέματα επιστροφής δασμών και φόρων.

Ο Κλάδος Υπεράκτιων Εταιρειών ασχολήθηκε με την έγκριση δασμολογικών

διευκολύνσεων σε υπεράκτιες εταιρείες και το αλλοδαπό προσωπικό τους και την παρακολούθηση της νόμιμης κατοχής και χρήσης των αδασμολόγητων ειδών.

Ο Κλάδος απαλλαγών ήταν αρμόδιος για την έγκριση αιτήσεων για απαλλαγή δασμών σε μηχανοκίνητα οχήματα από επαναπατριζόμενους Κυπρίους, πολύτεκνους και αλλοδαπούς που εγκαθίστανται μόνιμα στη Δημοκρατία καθώς και για τον έλεγχο της εφαρμογής της νομοθεσίας αναφορικά με τις απαλλαγές από εισαγωγικούς δασμούς άλλων εμπορευμάτων που τελωνίζονται από τα Επαρχιακά Τελωνεία.

Ο Κλάδος Προσωρινών Εισαγωγών ασχολήθηκε με την παρακολούθηση της προσωρινής εισαγωγής διαφόρων εμπορευμάτων (π.χ. αυτοκινήτων, εμπορικών δειγμάτων, σκαφών αναψυχής κλπ.) χωρίς την καταβολή δασμών, με σκοπό την επανεξαγωγή τους.

Τέλος, ο Κλάδος Ελέγχου - Μηχανογράφησης ασχολήθηκε με τον έλεγχο της ορθότητας των διαδικασιών που εφαρμόστηκαν και των τελωνειακών εγγράφων που διεκπεραιώθηκαν από τα Τελωνεία. Ενήργησε σαν συντονιστής του έργου της Μηχανογραφικής Υπηρεσίας για Μηχανογράφηση του Τμήματος. Ασχολήθηκε με την προετοιμασία στατιστικών στοιχείων, με τον ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και την ετήσια έκθεση του Τμήματος.

Οι τέσσερις Τελωνειακοί Σταθμοί (με συνολικά 272 Τελωνειακούς Λειτουργούς) που λειτούργησαν σε όλες τις πόλεις, για να επιτελέσουν τις ποικίλες δραστηριότητες τους εργάστηκαν σε διάφορους κλάδους.

- (α) Κλάδος Ελέγχου Διασαφήσεων με αρμοδιότητα τον έλεγχο της ορθότητας των διασαφήσεων που κατατίθενται για τα εισαγόμενα ή εξαγόμενα εμπορεύματα.
- (β) Κλάδος εξέτασης εμπορευμάτων που έχει την ευθύνη της φυσικής εξέτασης των εμπορευμάτων και την εξουσιοδότηση παράδοσης τους.
- (γ) Τελωνειακές Αποθήκες που είναι υπεύθυνες για την φύλαξη των εμπορευμάτων. (Στα λιμάνια ανήκουν στην Αρχή Λιμένων Κύπρου).
- (δ) Αποθήκες Αποταμίευσης: Αυτές ανήκουν και λειτουργούν κάτω από τον ιδιωτικό τομέα ενώ υπάρχουν τρεις κατηγορίες: Οι Ιδιωτικές, οι Γενικές και οι Ειδικές Ιδιωτικές (Καταστήματα Αδασμολογήτων ειδών στα λιμάνια).

- (ε) Ταχυδρομεία Δεμάτων για την επιβολή δασμών σε εμπορεύματα που εισάγονται ταχυδρομικώς.
- (στ) Επιστροφές Δασμών με αρμοδιότητα την επιστροφή δασμών που πληρώθηκαν σε εισαγόμενα εμπορεύματα που χρησιμοποιήθηκαν όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία.
- (ζ) Εξαγωγές: Ο κλάδος αυτός λειτούργησε σε κάθε λιμάνι και αεροδρόμιο.
- (η) Προληπτική Υπηρεσία: Αρμόδια για την πρόληψη και τον χειρισμό περιπτώσεων λαθρεμπορίου, διακίνηση απαγορευμένων ή αφορολόγητων ειδών κλπ.
- (θ) Κλάδος Φόρων Κατανάλωσης (επιτόπια προϊόντα). Ο έλεγχος ασκείται από τους λειτουργούς που εδρεύουν στα εργοστάσια.
- (ι) Ταμεία: Λειτούργησαν σε κάθε Σταθμό ένα ή περισσότερα για εξυπηρέτηση του κοινού, στελεχωμένα με τελωνειακό ή και γραμματειακό προσωπικό.
- (ια) Βιομηχανίες που λειτουργούν αποκλειστικά για εξαγωγή (εργοστάσια "μποντετ") και που ελέγχονται από τον Κλάδο Αποθηκών Αποταμίευσης.
- (ιβ) Ελεύθερη Βιομηχανική Ζώνη που λειτούργησε στη Λάρνακα με 13 εργοστάσια. Ο ρόλος του Τελωνείου ήταν να ελέγχει τα εμπορεύματα που εισάγονται και εκείνα που εξάγονται από τη Ζώνη.

B. Υπηρεσία Φ.Π.Α.

Κατά το επισκοπούμενο έτος η οργανωτική δομή της Υπηρεσίας δεν έτυχε οποιωνδήποτε αλλαγών. Εξακολουθεί να είναι οργανωμένη σε κεντρικό επίπεδο, όπου λειτουργούν τέσσερεις εξειδικευμένοι Κλάδοι και σε περιφερειακό επίπεδο, με τέσσερα Επαρχιακά Γραφεία.

Κατά το έτος 1996 η Υπηρεσία ενισχύθηκε με έξι Λειτουργούς Φ.Π.Α Α' και δεκαεπτά Λειτουργούς Φ.Π.Α. με αποτέλεσμα στο τέλος του έτους να υπηρετούν στην Υπηρεσία 89 Λειτουργοί Φ.Π.Α. διαφόρων βαθμίδων.

Κατά την διάρκεια του έτους συνεχίστηκε από τον Κλάδο Πολιτικής, Ελέγχου και Εκπαίδευσης η έκδοση ερμηνευτικών εγκυκλίων οι οποίες

αποστάληκαν σε διάφορα οργανωμένα σύνολα για καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας. Συνεχίστηκε επίσης η ετοιμασία των "Εκθέσεων Γεγονότων" αναφορικά με τις ενστάσεις που υποβάλλονται στον Υπουργό Οικονομικών ως επίσης και για τις προσφυγές οι οποίες υποβάλλονται στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Κατά το έτος που επισκοπείται η Υπηρεσία Φ.Π.Α. προέβη στην έκδοση τριών ενημερωτικών φυλλαδίων τα οποία τέθηκαν στη διάθεση των υποκειμένων στο φόρο προσώπων για καλύτερη ενημέρωση τους και ορθότερη εφαρμογή της νομοθεσίας. Επίσης, με τη συνεργασία διαφόρων οργανωμένων συνόλων πραγματοποιήθηκαν και δύο εξειδικευμένα μονοήμερα σεμινάρια.

Μέσα στα πλαίσια εκπαίδευσης του προσωπικού της Υπηρεσίας οι λειτουργοί παρακολούθησαν διάφορα ενδοτμηματικά προγράμματα, ως επίσης και κάποια άλλα επιμορφωτικά προγράμματα που διοργανώθηκαν από άλλους κρατικούς φορείς. Επίσης, δύο λειτουργοί της Υπηρεσίας συμμετείχαν στο Matthaeus Tax Programme, που διοργανώνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Από τον Κλάδο Διεκπεραίωσης Φορολογικών Δηλώσεων συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια του έτους, το διαδικαστικό μέρος εφαρμογής της νομοθεσίας περί Φ.Π.Α. Οι λειτουργοί του Κλάδου ασχολήθηκαν με τον έλεγχο των φορολογικών δηλώσεων που υποβλήθηκαν και με την εκτέλεση όλων των ενεργειών που απαιτούνται για να εισαχθούν στο μηχανογραφημένο σύστημα της Υπηρεσίας. Κατά τη διάρκεια του έτους υποβλήθηκαν 7487 αιτήσεις για επιστροφή φόρου και εγκρίθηκε η επιστροφή φόρου ύψους £17,19 εκ. Παρά τις αυστηρές ποινές που προνοούνται από τη νομοθεσία, παρατηρήθηκε ότι ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων δεν συμμορφώθηκαν πλήρως με τις υποχρεώσεις τους. Ως αποτέλεσμα αυτού, επιβλήθηκαν από τον εν λόγω Κλάδο διάφορες ποινές ύψους £1.80 εκ.

Ο Κλάδος Διερευνήσεων και Συμμόρφωσης δραστηριοποιήθηκε ως επί το πλείστον με εργασίες και προγράμματα που αποσκοπούσαν στη συμμόρφωση των επιχειρήσεων. Κατά τη διάρκεια του έτους εντατικοποιήθηκε το μέτρο των ποινικών διώξεων για τα πρόσωπα που δεν υπέβαλαν τις φορολογικές τους δηλώσεις και/ή δεν κατέβαλαν τον οφειλόμενο φόρο. Επίσης, κατά το επισκοπούμενο έτος συνεχίστηκε η εκστρατεία κατάσχεσης/δήμευσης αγαθών για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών. Παρά τους περιοριστικούς

παράγοντες και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι λειτουργοί του Κλάδου, η εν λόγω εκστρατεία υπήρξε αρκετά αποτελεσματική από πλευράς εισπράξεων. Παρόλο ότι ο τομέας του Κλάδου που ασχολείται με τις διερευνήσεις αδικημάτων και την εξέταση καταγγελιών/παραπόνων δεν δραστηριοποιήθηκε πλήρως κατά το 1996 λόγω υποστελέχωσης του Κλάδου είναι αξιοσημείωτο να αναφερθεί ότι ολοκληρώθηκαν 31 διερευνήσεις.

Κατά τη διάρκεια του έτους που επισκοπεύτηκαν συνεχίστηκαν με εντατικό ρυθμό από τους λειτουργούς των Επαρχιακών Γραφείων οι επισκέψεις σε υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα. Οι επισκέψεις αυτές, οι οποίες γίνονται στα υποστατικά των επιχειρήσεων, έχουν ως κύριο σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσο επιβάλλεται και αποδίδεται στο Δημόσιο το ορθό ποσό του φόρου. Η διάρκεια της επίσκεψης ελέγχου διαφέρει, ανάλογα με το μέγεθος και την πολυπλοκότητα της επιχειρησης και μπορεί να διαρκέσει μόνο μερικές ώρες στις μικρές επιχειρήσεις, ενώ στις μεγάλες μπορεί να διαρκέσει και μερικές εβδομάδες. Κατά τις επισκέψεις του έτους 1996, διαπιστώθηκε ότι μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων δεν εφάρμοζε ορθά τη νομοθεσία, με αποτέλεσμα να τους γίνει βεβαίωση φόρου. Από τις 1019 επισκέψεις που έγιναν οι 635 κατέληξαν σε βεβαίωση φόρου, που αντιστοιχεί με το 62% του συνόλου των επισκέψεων. Το συνολικό ποσό φόρου που βεβαιώθηκε ανήλθε σε £3.9 εκ. σε σύγκριση με £2.3 εκ. το 1995. Εδώ θα πρέπει ν'αναφερθεί ότι κατά τη διάρκεια των επισκέψεων, οι λειτουργοί της Υπηρεσίας παρέχουν συμβουλές στα διάφορα προβλήματα που εγείρονται από τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα αναφορικά με την εφαρμογή του φόρου.

Τα συνολικά έσοδα του Τμήματος κατά το 1996 ήταν περίπου £428 εκ.

Κυριότερες πηγές εσόδων των Τελωνείων αποτέλεσαν οι έμμεσοι φόροι (εισαγωγικοί δασμοί και φόροι κατανάλωσης), η προσφορά υπηρεσιών και πώληση αγαθών, ενοίκια και δικαιώματα, μεταβιβάσεις και διάφορα άλλα έσοδα.

Κατά τη διάρκεια του υπό επισκόπηση έτους συνεχίστηκε, όπως είχε συμφωνηθεί κατά την εισαγωγή του φόρου, η είσπραξη του από τις εμπορικές Τράπεζες και τα Συνεργατικά Ιδρύματα. Επίσης ο φόρος που καταβάλλεται κατά την εισαγωγή των αγαθών εισπράττεται από την Υπηρεσία Τελωνείων ενώ ως ειδικές περιπτώσεις εισπράττεται από το λογιστήριο της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. Οι συνολικές εισπράξεις για το 1996 ήταν περίπου £215 εκ.